Ўзбекистон - келажаги буюк давлат

Халқ сўзи

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг газетаси

14 ИЮЛЬ, ПАЙШАНБА № 138 (886). 1994 ЙИЛ
Сотувда эркин нархда.

Президент Ислом Каримов ташаббуси: амалий мулоқот йўли

Уч давлат — Қозоғистон Республикаси Қирғизистон Республикаси ва Ўзбекистон Республикаси бошлиқлари Алматида бўлиб ўтган учрашувда уч томонлама ҳамкорликни ривожлантириш йўлларини муҳокама қилдилар. Шунингдек, халқаро ва минтақавий муаммолар юзасидан фикрлашиб олинди. Учрашув доирасида бу мамлакатлар ташқи ишлар вазирларининг музокаралари ҳам бўлиб ўтди. Муҳокама якунлари бўйича Тожикистон—Афғонистон чегараси ва Афғонистондаги вазият тўғрисида қўшма баёнот қабул қилинди.

Қозоғистон, Қирғизистон ва Ўзбекистон ташқи ишлар вазирлари имзолаган ҳужжатда Тожикистон—Афғонистон чегарасидаги вазиятни изга солиш, тожик диёридаги тинчлик ва осойишталикни қарор топтириш, Марказий Осиё минтақасида хавфсизлик ва барқарорликни таъминлаш учун уч қардош мамлакат Россия билан биргаликда кўраётган чора-тадбирлар қониқарли экани қайд этилди.

Тожикистон— Афғонистон чегарасидаги вазиятни изга солиш Тожикистондаги ички сиёсий жараён билан ўзаро мустаҳкам алоқада экани таъкидланди, тожиклар ўртасидаги мулоқотни янада чуқурлаштиришга қаратилган саъй-ҳаракатлар, бу ишда Бирлашган Миллатлар Ташкилоти билан Европа Хавфсизлик ва ҳамкорлик кенгаши кўрсатаётган фаол ёрдам қўллаб-қувватланажаги билдирилди.

Шу билан бирга вазирлар тожик мухолифати чегарани ёриб ўтиш ва мамлакатдаги вазиятни издан чиқариш мақсадида қуролли можаролар тўхтовсиз давом этаётганидан жиддий хавотирда эканликларини билдирдилар. Афғонистон Ислом давлатида уруш ҳаракатлари давом этаётгани муносабати билан ташвиш изҳор қилинди. Бу ҳаракатлар Марказий Осиё минтақасидаги барча мамлакатлар хавфсизлиги ва осойишталигига хавф солади.

Уч мамлакат ташқи сиёсат маҳкамаларининг раҳбарлари бошқа давлатларнинг ички ишларига аралашмаслик, уларнинг ҳудудий яхлитлигини сақлаб қолиш ва чегаралар дахлсизлигини таъминлашга қаратилган йўлга содиқ эканликларини тасдиқлаб, қабул қилинган ҳужжатда Ўзбекистон Президенти Ислом Каримовнинг минтақа хавфсизлиги масалалари бўйича мунтазам ишлайдиган семинарни ташкил этиш тўғрисидаги ташаббуси, шунингдек, Қозоғистон Президенти Н. Назарбоевнинг Осиёда ўзаро ишонч чораларини ишлаб чиқиш юзасидан кенгаш чақириш тўғрисидаги таклифи Афғонистондаги ва умуман минтақадаги вазиятни барқарорлаштиришда муҳим аҳамиятга моликлигини таъкидладилар.

Ташқи ишлар вазирлари жаҳон ҳамжамиятига мурожаат этиб, Тожикистон — Афғонистон чегарасидаги вазиятни изга солиш ва Афғонистондаги вазиятни сиёсий йўл билан ечишга қаратилган саъй-ҳаракатларни қўллаб-қувватлашга даъват қилдилар.

(ЎзА).

ПОКИСТОНЛИК МЕҲМОНЛАР ТАШРИФИ

Мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган Ҳамид Носир Чатта бошчилигидаги Покистон Ислом Республикаси Парламент делегацияси аъзолари 13 июль куни Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Раиси вазифасини бажарувчи Эркин Халилов билан учрашди.

Э. Халилов Покистон Миллий ассамблеяси аъзоларини юртимизга ташрифи билан қутлаб, уларга Президент И. Каримов раҳбарлигида мамлакатимизда амалга оширилаётган иқтисодий ислоҳотлар, Ўзбекистон Олий Кенгашининг фаолияти, мустақил республикамизнинг ҳуқуқий давлат барпо этиш йўлида қабул қилган қонунлари ва аҳолини ижтимоий ҳимоялаш борасида белгиланган тадбирлар ҳақида гапириб берди. Ўз навбатида Носир Чатта Покистон Миллий Ассамблеясининг фаолияти тўғрисида сўзлади. Суҳбат чоғида икки мамлакат парламентлари ўртасидаги алоқаларни ривожлантириш хусусида фикрлашилди.

Учрашувда Ўзбекистон Олий Кенгаши Раиси ўринбосари Б. Бугров ва Олий Кенгаш қўмиталари раислари иштирок этди.

Суҳбатда Покистон Республикасининг Ўзбекистондаги фавқулодда ва мухтор элчиси Шафқат Али Шайх ҳозир бўлди.

* * *

Шу куни Покистон Парламенти делегацияси аъзолари республика Ташқи ишлар вазирлигида ҳам қабул қилинди. Улар Мовароуннаҳр мусулмонлари диний бошқармасига ҳам ташриф буюрдилар.

(ЎзА).

ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИДА УЧРАШУВ

13 июль куни Япониянинг «Марубени корпорейшн» компанияси делегацияси аъзолари Вазирлар Маҳкамасида Ўзбекистон Бош вазири ўринбосари Бахтиёр Ҳамидов билан учрашди.

Учрашувда Б. Ҳамидов Ўзбекистон Президенти И. Каримовнинг Японияга расмий ташрифидан сўнг мамлакатларимиз ўртасидаги иқтисодий алоқалар тобора кенгайиб бораётгани, «Марубени корпорейшн» компанияси ҳамкорликнинг мустаҳкамланишига катта ҳисса қўшаётганини таъкидлади. «Марубени корпорейшн» бошқарувчи директори Хироси Мацумуру компания Ўзбекистон билан нефть ва газ саноати, енгил саноат ҳамда банк тизими соҳаларида ҳамкорлик қилиш ниятидалигини, республикамизнинг бир неча шаҳарларида қўшма корхоналар қуриш учун лойиҳалар тайёрланаётганини айтди.

Япониялик ишбилармонлар билан учрашувда республикамиз вазирликлари ва корпорацияларининг вакиллари иштирок этди.

(ЎзА).

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг Қарори

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ БАНК ТИЗИМИНИ РИВОЖЛАНТИРИШНИ МОЛИЯВИЙ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Банк инфраструктурасини янада ривожлантириш ва банклар иши самарадорлигини халқаро стандартлар талаблари даражасига кўтариш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси **қарор қилади:**

1. Барча тижорат банклари, мулкчилик шаклларидан қатъи назар, шу жумладан, хорижий сармоя иштирокидаги тижорат банклари, шунингдек, чет эл банкларининг Ўзбекистон Республикаси ҳудудидаги филиаллари ва ваколатхоналари 1996 йил 1 январгача бюджетга иловага мувофиқ солиқ тўлашдан озод қилинсин.

2. Белгилаб қўйилсинки, бўшатилаётган маблағлар банклар томонидан:

банк ички локал компьютерлар тармоқлари ва филиаллараро модем алоқа линиялари барпо этишга, банк операцияларини автоматик қайта ишлаш ва ҳисобга олиш бўйича замонавий дастурларни ишлаб чиқиш ва сотиб олишга;

нақд пулларни ҳисобга олиш ва инкассация қилишни автоматлаштиришни таъминловчи электрон почтани жорий этишга;

банклараро ҳисоб-китобларнинг автоматлаштирилган тизимини яратишга;

моддий-техника базани мустаҳкамлашга, филиаллар ва алмаштириш пунктлари тармоғини кенгайтиришга;

хорижий маслаҳатчиларни жалб этишга;

банк ходимларини ўқитиш ва тайёрлашни ташкил этишга йўналтирилади.

Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитаси банк инфраструктурасини ривожлантиришга йўналтирилаётган маблағлардан мақсадли фойдаланилиши устидан қатъий назорат ўрнатсин ҳамда йилнинг ҳар чорагида республика ҳукуматига ахборот берсин.

3. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги Давлат солиқ қўмитаси билан биргаликда солиқ солиш масалалари бўйича йўриқномаларга тегишли ўзгартиришлар киритсин.

4. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Б. С. Ҳамидов зиммасига юклансин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1994 йил 13 июль.

ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИГА ИЛОВА

ТИЖОРАТ БАНКЛАРИ 1996 ЙИЛ 1 ЯНВАРГАЧА БЮДЖЕТГА ТЎЛАШДАН ОЗОД ҚИЛИНАДИГАН СОЛИҚЛАР РЎЙХАТИ

1. Корхоналар даромадидан олинадиган солиқ.
2. Корхоналар мол-мулкига солинадиган солиқ.
3. Ер солиғи.
4. Транспорт воситалари эгаларидан олинадиган солиқ.
5. Аммортизациядан 20 фоизли ажратмалар.

СЎМ-КУПОННИ ОЛИШМАЯПТИ

Шукурбой САНАЕВ, Жиззах туманлараро ҳиссадорлик жамияти бошқарувчиси:

— Жамиятимиз ҳиссадорларидан йиғилган сўм-купонларни Жиззах вилояти агросаноат банки қабул қилмаяпти. Сўм-купонлар 1 августга қадар муомалада бўлиши керак-ку!

САВЛАТДОР АТС ИШГА ТУШАРМИКАН?

Пўлат СОДИҚ ўғли, Тошкент шаҳри.

— Бундан бир неча йил муқаддам пойтахтнинг Ибн Сино даҳасида ҳашаматли АТС биноси қурилган эди. Бироқ унинг ишга тушиши туя гўштини еган кўринади. Фавқулодда телефон қилишга эҳтиёж туғилса, Ибн Сино ва Жарариқ даҳасидаги аҳоли 4—5 чақирим йўл босиб, ТошМИ клиникаси ёки энг яқин метро бекати — «Беруний»га боришимизга тўғри келади. Бу ҳол қачонгача давом этади, бизга номаълум.

РАҲБАРЛАРГА АЙТАВЕРИБ ЧАРЧАДИК

Ҳаким НУРМАТОВ, Тошкент шаҳар, Жарариқ даҳаси:

— Даҳамиз йўналиши бўйича қатнайдиган 88-автобусни соат 19 дан кейин учратишнинг имкони бўлмайди. Сабаби—у 1000 сўм-купонлик автобусга айланади. «Ахир иш вақтингиз тугамаган, белгиланган йўналишда юришга мажбурсиз», деб кўринг-чи, нақд ёқангизу асабингиздан айриласиз. Биз раҳбарларга айтавериб чарчадик.

БОҒЧА БИЛАН БЎЙЛАШАЁТГАН... АХЛАТХОНА

Хушрўй АҲМЕДОВА, 15-шаҳар шифохонаси ҳамшираси:

— Пойтахтдаги 479-болалар боғчаси Юнусобод туманида жойлашган. Болаларимиз тарбияланаётган масканнинг шундоққина ёнгинасида ахлат уюми «қад ростлаган». Бироқ бу ҳол ҳеч кимни ташвишлантираётгани йўқ. Устига-устак ахлатхона ёнидан канализациянинг кир, оқинди сувлари оқиб турибди. Болаларимизнинг тақдирини ўйлаб, Юнусобод тумани ҳокимига — 35—21—12 рақамли телефонга қўнғироқ қилдик. Натижаси бўлмади. Ахлат уюмининг боғча биноси билан бўйлашаётганидан ташвишдамиз.

ХИПЧА БЎЛИШНИНГ «СИРҒАЛИЧА УСУЛИ»

Шоҳруҳ ОРТИҚОВ, Сирғали туманидаги Дўстлик—2-мавзеси:

— Биз яшаётган 35-уйдагиларнинг ҳаммаси спортчи, десам ишонаверинг. Агар сиз ҳам кўп эмас, оз эмас бир ярим йилдан буён ҳар куни 9 қаватгача пиёда чиқсангиз спортчига айланасиз. Лифт ишламаётгани ҳақида туман уй-жой бошқармасига борсак, «биз кооператив уйга қарамаймиз», дея ўзларидан соқит қилишди. Туман ҳокимлигига ҳам учрадик. Наф йўқ. Биз-ку майли-я, орамизда қариялар, ҳомиладору ёш болалилар, қолаверса, муолажага муҳтож кишилар бор. Уларни спортчи қилишнинг имкони бўлмаяпти.

«Халқ сўзи» мухбири Мавжуда ТОЖИБОЙ қизи ёзиб олди.

● ЎЗБЕКИСТОН ВА ЖАҲОН

ТУРИЗМ ШАҲРИГА АЙЛАНАДИ

Қадимий «Буюк ипак йўли»да жойлашган Самарқанд — азалдан дунёнинг турли бурчакларидан ташриф буюрадиган сайёҳларни ўзига жалб этиб келган марказий шаҳарлардандир. «Ўзбектуризм» ташкилотининг Самарқанддаги минтақавий бўлинмаси, халқаро сайёҳлик ташкилоти, ҳамда ЮНЕСКО «Буюк ипак йўли»ни халқаро сайёҳлик йўлига айлантириш таклифи билан чиққан эди. Таклиф қабул қилиниб, сентябрда шу масалага бағишлаб Самарқандда улкан тадбир ўтказиш мўлжалланмоқда.

Анжуманда бутун дунёдаги туристик фирмаларни қадим Турон заминига жалб этиш, «Буюк ипак йўли»да жойлашган шаҳарлар бўйлаб саёҳатлар ташкил қилиш ва сайёҳлар учун замонавий шарт-шароитлар яратиш масалаларини ҳал этиш режалаштирилган.

Х. ШУКУРОВ, ЎзА мухбири.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг Қарори

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МУСТАҚИЛЛИГИ КУНИНИНГ УЧ ЙИЛЛИГИГА ТАЙЁРГАРЛИК КЎРИШ ВА УНИ ЎТКАЗИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси мустақиллиги кунининг уч йиллигини нишонлашга ўз вақтида тайёргарлик кўриш, истиқлол ғояларини ҳар бир фуқаронинг тафаккурига етказиш, ёш авлодни юртпарварлик ва миллий ғурур руҳида тарбиялашни янада кучайтириш, шунингдек, байрамни юксак ғоявий ва маданий-бадиий савияда ўтказишни таъминлаш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси **қарор қилади:**

1. Ўзбекистон Республикаси мустакиллиги кунининг уч йиллигига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш бўйича ташкилий қўмита таркиби тасдиқлансин.

Ташкилий қўмита тегишли вазирликлар ва идоралар билан биргаликда 10 кун муддатда:

Тошкент шаҳрида байрамни ўтказиш юзасидан ташкилий, маданий, маърифий ва молиявий масалаларни ҳал қилиш билан боғлиқ аниқ тадбирларни ишлаб чиқсин ва тасдиқласин;

Қорақалпоғистон Республикасида ва вилоятларда мустақиллик кунининг юқори ғоявий-бадиий савияда уюшқоқлик билан ўтказилишини таъминлаш чора-тадбирларини белгиласин.

2. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари, вазирликлар ва идоралар;

фахрийлар ва ёшлар ташкилотлари, ижодий уюшмалар ва жамғармалар миллий-маданий марказлар билан биргаликда Ўзбекистон Республикаси мустақиллиги кунининг уч йиллигини барча меҳнат жамоаларида, ўқув юртларида, ҳарбий қисмларда, аҳоли яшаш жойларида кенг нишонлаш юзасидан тадбирлар ишлаб чиқсинлар ва уни тўлиғича амалга оширсинлар;

республика мустақиллигини мустаҳкамлашда салмоқли ҳисса қўшиб, меҳнатда алоҳида ўрнак кўрсатган фуқароларни давлат мукофотларига тавсия этиш тўғрисида таклифлар киритсинлар;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1994 йил 6 майдаги Фармони асосида мустақиллик кунидан бошлаб «Жасорат» ва «Шуҳрат» медаллари ҳамда тегишли пул ва маблағларини тантанали равишда топширишга алоҳида эътибор берсинлар.

3. Республика Адлия ва Ички ишлар вазирликлари тегишли идоралар билан ҳамкорликда мустақилликнинг уч йиллиги муносабати билан жиноий жавобгарликка тортилганларнинг ва Ўзбекистон Республикаси судлари томонидан ҳукм қилинганларнинг айрим тоифаларига нисбатан умумий авф (амнистия) эълон қилиш тўғрисида таклифларини киритсинлар.

4. Давлат матбуот қўмитаси ташкилий қўмита талабномаси асосида зарур босма маҳсулотларни нашр қилсин.

5. Давлат телерадиокомпанияси ва барча оммавий ахборот воситаларига мустақиллик кунини нишонлашга тайёргарликнинг боришини, мустақил Ўзбекистон давлатининг тикланиш тарихини, халқаро мавқеи ортиб бораётганини, халқимизнинг маънавий ва моддий ҳаётида рўй бераётган чуқур ўзгаришларнинг моҳиятини очиб беришга қаратилган кўрсатувлар, эшиттиришлар ва асарларни бериб бориш топширилсин.

6. Давлат кинокомпанияси Ўзбекистонда мустақиллик кунининг уч йиллигини нишонлашга бағишланган ҳужжатли-хроникал фильмлар яратсин.

7. Белгилаб қўйилсинки, пойтахтда Ўзбекистон Республикаси мустақиллиги кунига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш харажатлари Тошкент шаҳар ҳокимлиги тақдим қилган ҳисоб-китоб асосида тенг улушларда республика ва шаҳар бюджети, Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятларда эса маҳаллий бюджет ҳисобидан қопланади.

Бир қатор йирик меҳнат жамоаларининг, республика хайрия жамғармаларининг ихтиёрий равишда байрам тадбирларини ўтказишга ўз ҳисобларидан маблағ ажратиш ҳақидаги таклифлари қабул қилинсин.

8. Ушбу қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков зиммасига юклатилсин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1994 йил 13 июль.

Биртаям танқид натижасиз қолмаслиги керак!

«ШАҲАРЛАРАРО АВТОБУС ҚАТНОВИДА ҚАЧОН ТАРТИБ БЎЛАДИ?»

«Халқ сўзи»нинг 9 июль сонида чиққан ана шу сарлавҳали рейд юзасидан келган расмий жавоб

Бу танқидий мақола корпорация марказий девонида бўлган мажлисда синчиклаб ўрганиб чиқилди ва муҳокама қилинди.

Эътироф этиш керакки, мақолада кўрсатилган камчиликлар ҳақиқатан ҳам ҳозирги кунда мавжуд, у тўғри ёзилган. Ушбу камчиликларни бартараф этиш бўйича корпорация раҳбарияти томонидан мунтазам равишда ишлар олиб борилмоқда.

Тошкент шаҳридаги автошоҳбекат ва бошбекатларга кирмасдан йўналиш интизоми ва қатнов жадвалини бузган ҳайдовчилар корпорациянинг йўловчи ташиш бош бошқармаси ходимлари томонидан аниқланди. Йўл қўйилган камчиликлар муҳокама қилиниб, қоидабузар ҳайдовчилар ва уларнинг раҳбарларига нисбатан жазо чоралари кўрилди.

Бундан ташқари, йўловчиларга хизмат кўрсатиш маданиятини ошириш ва автошоҳбекат ва автобошбекатлар ишини янада яхшилаш бўйича чора-тадбирлар белгиланди.

Ҳозирги кунда ҳақиқатан ҳам кўплаб дизель ёнилғиси, эҳтиёт қисмлар, автошиналар етишмаслиги сабабли, жадвалларда кўрсатилган автобуслар миқдори автокорхоналар томонидан таъминланмаяпти. Ажратилган ёнилғи асосан биринчи навбатда шаҳар ва шаҳар атрофи йўналишларида ишлаётган автобусларга берилмоқда. Автокорхоналарни эҳтиёт қисмлар, автошина ва бошқа моддий ресурслар билан таъминлаш бўйича корпорация раҳбарияти томонидан муайян ишлар олиб борилмоқда. Чунончи, Сурхондарё, Наманган, Бухоро вилоятлари ҳокимлари пахта толаси ажратишиб Венгрия давлатидан «Икарус» русумли автобусларга 6 миллион долларлик эҳтиёт қисмлар келтирила бошланди.

Корпорация қошида бошқарув раисининг ўринбосарлари бошчилигида гуруҳлар тузилди. Улар вилоят ҳокимликлари билан келишилган ҳолда қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сотиб олиб, айирбошлаш усулида Украина, Россия автозаводларидан эҳтиёт қисмлар, автошиналар ва аккумуляторлар келтирилмоқда.

Бундан ташқари вилоятлардаги автокорхоналар ҳам имконият борича тўғридан-тўғри шартнома асосида, бартер йўли билан керакли эҳтиёт қисмлар ва бошқа моддий ресурсларни олиб келмоқда.

Корпорацияга қарашли мавжуд автобусларнинг эскириб қолганлиги, эҳтиёт қисмларнинг етишмаслиги ва республика аҳолисининг ўсиб бораётган талабини қондириш мақсадида республика ҳукумати томонидан Чехия Республикасидан 500 та автобус сотиб олиш масаласи кўриб чиқилмоқда. Айни чоғда республикамиздаги автосозлаш ва резинатиклаш заводлари етишмаётган эҳтиёт қисмларни қисман ишлаб чиқаришга эришмоқдалар.

Ушбу мақола барча вилоят автобирлашма ва концернларида ўрганиб чиқилади, камчиликларни бартараф этиш чоралари кўрилади. Корпорация бошқаруви мақолада кўрсатилган камчиликни бартараф этиш учун барча чора-тадбирларни кўради ҳамда шаҳарлараро йўналишларда қатнаётган автобуслар ҳаракати устидан назоратни кучайтиради.

М. АЛИЕВ, «Ўзавтотранс» корпорацияси бошқаруви раисининг ўринбосари.

ЯНГИ ҲОСИЛ МАҲСУЛИ

Янгиариқ туманидаги «Хоразм» жамоа хўжалиги консерва заводида ўрикдан маҳсулот ишлаб чиқарилмоқда.

Айниқса, Хоразмда машҳур навли ўриклардан тайёрланаётган шарбат ва мурабболарга талаб катта. Корхона хомашёни хўжаликнинг ўзидан олади. Шу мақсадда 22 гектар майдонда ўрикзор яратилди.

Завод жамоаси ўтган йили 70 миллион сўм-купонлик маҳсулот ишлаб чиқарган эди. Бу йил эса саккиз баравар кўп консерва тайёрланади.

• *Жиноят жазосиз қолмайди*

ЭҲТИЁТ БЎЛИНГ, ФИРИБГАР

БАШАНГ ЙИГИТ СИГАРЕТ СОТАЕТГАН АЁЛГА ЮЗЛАНДИ-ДА, ЧЎНТАГИДАН ҚИЗИЛ ГУВОҲНОМА ЧИҚАРДИ... КЕЙИН ЭСА...

Шу йил февраль ойида Андижон шаҳридаги саноат моллари бозорида О. Эгамбердиев қўлга олинди. У узоқ вақт ҳеч қаерда ишламай юрган. Қизил рангли қалбаки гувоҳноманинг бир учини кўрсатиб, туман солиқ инспекцияси ходимиман, дея бир неча ўн минг сўмлик тақчил дори-дармонларга текинга эга бўлай деб турганда, хайриятки, Андижон халқ суди «халақит» берди. Фирибгар қонун бўйича жавобгарликка тортилди.

Ҳеч қаерда ишламайдиган Б. Эламасов исм-шарифли кимса Тошкент вилоятининг Нуробод қўрғонида якка тартибда меҳнат қилишга рухсатномаси бор бўлган Суюновага қалбаки гувоҳнома кўрсатиб, таъмагирлик қилган. Аммо мақсадига эришолмагач, зўравонлик билан молининг ярмини тортиб олган. Эламасов устидан жиноий иш қўзғатилиб, тергов олиб борилаяпти.

...Шу йил май ойининг бошларида Юқори-Чирчиқ туманидаги Жумабозор қўрғонидаги бозорда кечки пайт кўзойнак таққан башанг йигит пайдо бўлди. Сигарет сотаётган икки аёлнинг ёнига келиб, Каромат Каримбердиевадан икки қути «Астра» сигарети олиб, икки минг сўм-купон узатди. Аёл яна минг сўм-купон бериши кераклигини айтганда, у ёнидан «ҳужжат» (қизил рангли) чиқариб, солиқ инспекциясиданман, дея улардан патент талаб қилди. Аёлларда эса бундай рухсатнома йўқ экан. «Текширувчи» уларнинг ҳар бирига беш минг сўм-купондан жарима тўлашни буюрди. К. Каримбердиева 4,5 минг сўм-купон пул ва киссасига бир стакан писта солиб берди. Лайло Шариповадан эса «инспектор» беш минг сўм-купон ва яна бир қути «Родопи» сигаретини олди. Табиийки, на далолатнома, на қайднома ёзилди.

Эртаси куни тушга яқин у яна бозорда пайдо бўлди. Сигарет сотаётган Амалия Теннинг ёнига келди. Аммо ови юришмади — унинг патенти бор экан. Шу заҳотиёқ писта ва сақич сотаётган етмиш ёшли кампирга пўписа қила бошлади. Бечора кампирнинг рухсатномаси йўқ экан, индамай уч минг сўм-купонни тутқазди.

Аслида бу бозор мўъжазгина, нафақат сотувчию олувчи, балки маҳаллий солиқ инспекцияси ходимлари ҳам уларга юзтаниш. Кўзойнакли «инспектор» эса... Одамлар бозор директорини огоҳлантиришди. У фирибгарни пивахонадан топди...

Мухторбек Мамбетов Қозоғистондан Жумабозор қўрғонида яшовчи опасиникига меҳмонга келибди. Сотувчиларни қўрқитиб юрган (қизил рангли) ҳужжатига шундай ёзилган: «Имтиёз учун гувоҳнома...» Бу ҳужжат Афғонистонда ҳарбий хизмат бурчини ҳалол ўтаб келган ўгай акасиники экан.

Тергов қайдномасидан: «Савол: жиноят содир этганингизни биласизми? Жавоб: пулни олаётганимда жиноятга қўл ураётганимни билиб турувдим, аммо мажбур эдим — чўнтагимда ҳеч вақо қолмаганди, маошга эса анча бор...» Беъмани орзу-ҳавас тутқунликдан устун келганда шундай бўлади. Мана энди уни тутқинлик даволайди. Лекин бу даво анча қимматга тушади: ёшгина хотини, қариндош-уруғларининг кўз ёшлари, уч қизалоқнинг (бир ёшдан беш ёшгача) тирик етим қолиши...

Юқори Чирчиқ тумани халқ судининг ҳукмидан: «М. Мамбетовнинг ўзгалар молини алдов йўли билан эгаллаб олиш ва буни яна такрорлаш, мансабдор шахснинг ҳуқуқини ўзбошимчалик билан ўзлаштиришдан иборат жиноий ҳаракатлари Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексининг 129-моддаси 2-қисми ва 195-моддаси билан баҳоланди ва суд мажлисида тўла тасдиқланди».

Суд тўрт йил муддатга озодликдан маҳрум этиш, мол-мулкини мусодара қилиш, жазони умумий тартибдаги ахлоқ тузатиш-меҳнат колониясида ўташ ҳақида ҳукм чиқарди. У жазо турини белгилашда судланувчининг оилавий шароити ва биринчи марта судланаётганлигини ҳисобга олиш билан бирга содир этилган жиноятнинг ижтимоий хавфли эканлигига ҳам эътиборни қаратди.

Мамбетовнинг тергов ва юзма-юз сўроқ қилиш қайдномаларига кўз югуртирар эканман, бир фикр миядан кетмай қолди. Қаранг, Амалия Тен Мамбетовга патент кўрсатган эди, у ҳеч нарса қилолмади. Бошқа жабрланувчиларда ҳам шундай ҳужжат бўлганида... Ҳа, улар қонунни бузиб турганлари учун «тиззалари қалтираб», Мамбетов кўрсатган қалбаки ҳужжатни текшириш хаёлларига ҳам келмаган.

Агар қонун билан белгилаб қўйилган тартибга ёппасига амал қилинганида юқоридагидек жиноий ишларга, яъни фирибгарларга ҳеч қандай имкон қолмаган бўларди. Айтайлик, якка тартибдаги меҳнат фаолияти билан шуғулланмоқчисиз. Марҳамат, тадбиркорлик — тараққиёт омили. Солиқ тўғрисидаги қонунлар билан танишишга улгурмадингизми? Ҳечқиси йўқ, турар жойингиздаги солиқ инспекциясига мурожаат қилинг, обдон тушунтириб қўйишади. Кейин рўйхатга олинганингиз учун тушум тўлайсиз ва якка тартибда меҳнат фаолияти билан шуғулланиш ҳуқуқини берувчи ҳужжатни оласиз. У рўйхатга олинганлик ҳақидаги гувоҳнома ёки патент дафтарчасидан иборат бўлади.

Патент дафтарчасини олишингиз керак бўлса, хабарнома (извешчение) ёздириб оласиз-да, омонат кассасига вилоят ҳокимияти томонидан белгилаб қўйилган суммани тўлайсиз. Шундан сўнг ҳужжатингизда кўрсатилган муддат давомида бемалол ишлайверасиз. Муддат тугагач, юқоридаги жараён яна қайтарилади.

Агар сизга рўйхатга олинганлик ҳақидаги гувоҳнома берилган бўлса, солиқ инспекцияси ёзиб берган хабарнома асосида белгиланган тартиб бўйича йилнинг ҳар чораги тугашига 15 кун қолгунча солиқнинг аванс суммасини тўлашингиз керак. Кўраяпсизки, бу ҳам жўнгина бўладиган иш.

Якка тартибдаги меҳнат фаолияти билан шуғулланаётган тадбиркорлар кундалик даромад ва харажатлар қайд этиб бориладиган дафтар тутишлари лозим. Солиқ инспекцияси томонидан ўтказиладиган одатдаги ёки танлаб текшириш чоғида ана шундай дафтар тутилмаган бўлса ёки даромад ва харажатлар қайд этилмаган бўлса, бу ҳолат даромадлар атайлаб яширилган дея баҳоланади ва маъмурий ҳамда молиявий жарима жазоси қўлланиши мумкин.

Якка тартибда ишлаш йўлини танлаган киши билиши лозим бўлган бошқа нозик ва муҳим жиҳатлар ҳам бор, албатта. Хуллас, ўз вақтида мутахассис-солиқчиларга мурожаат қилганлар ютқазмайдилар. Масалан, солиқ инспектори у ёки бу сотувчи ёнига келганда, биринчи галда ўзини таништиради, унвонини, исм-шарифини ва эгаллаб турган лавозимини айтиб, тегишли ҳужжатини кўрсатади, текширув мақсадини маълум қилади. Бунда у оғир-босиқ ва хушмуомала бўлмоғи керак.

Эсингиздами, Мамбетов ҳеч қандай ҳужжатларни расмийлаштирмади, бу нарса сотувчи аёлларнинг ҳам эсига келмади. Ҳолбуки, бу талаб этиладиган энг биринчи шарт эди. Агар қонунбузарлик содир этилган бўлса, солиқчи текширув сўнггида керакли ҳужжатни тузади, унда тегишли қонун ёки шу қонун асосидаги қонуний ҳужжатни дастак қилади, тузган ҳужжатининг бир нусхасига имзо чекиб, албатта, сизга беради. Агар сиз солиқчининг хатти-ҳаракати ва текшириш натижаларидан норози бўлсангиз, бу ҳақда у қайси ташкилот ва кимга учрашишингиз мумкинлигини тушунтиришга бурчли.

Бир сўз билан айтганда, солиқ инспектори саъй-ҳаракатда қонун ва қонуний актлар талабларига қатъий амал қилади. Бунинг устига якка тартибдаги меҳнат фаолияти билан шуғулланаётганлар ҳам ўз ҳуқуқ ва бурчларини яхши билсалар, давлат олдидаги бурчларига тўла амал қилсалар, «замонавий фирибгар»ларнинг барча қинғир ишлари йўлига мустаҳкам ғов солинади.

Б. ЧЕРНЕЦКАЯ,
Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитаси матбуот хизмати раҳбари, «Халқ сўзи»нинг жамоатчи мухбири.

ЭШИТМАДИМ ДЕМАНГЛАР

ЎРГАТИЛГАН БЎЛСА ҲАМ ШЕР ШЕР-ДА

МАҲАЛЛИЙ бозорда одам айни гавжумлашган пайтда баҳайбат шернинг даҳшатли ўкириги янгради.

СОКИН Малоярославл шаҳрига кўчма цирк ҳадеб келавермайди. Шу боис бозорга одам сиғмай кетганди. Аммо баҳайбат шер наърасидан сўнг нафақат бозор, балки кўчалар ҳам бир зумда ҳувиллаб қолди. Ҳайриятки, кутилмаганда цирк девори оша сакраб ўтиб, эркинликка чиққан ҳайвонлар подшосини маҳаллий милиция ходимлари отиб ташладилар.

СИНАЛМАГАН ОТНИНГ СИРТИДАН ЎТМА...

ГАЗЕТА эълонлари орқали ўзига жуфти ҳалол излаган аёл беъмани ўлим топди.

ЗАПОРОЖЬЕ вилоятида яшовчи бу аёлнинг газетада чоп этилган эълонига Токмак шаҳрилик бир эркак «лаббай» деб жавоб берди. Аммо бўлажак эр-хотиннинг биринчи учрашувиёқ фожиа билан якунланди.

Терговда маълум бўлишича, «куёв» шаҳвоний васваса касалига учраб, илгари ҳам аёлларни зўрлагани учун бир неча марта қамалган экан. Бу сафар эса «бўлажак рафиқаси»ни бўғиб ўлдиргани учун ўзи ҳам олий жазога ҳукм этилди.

СТАЛИННИНГ АВТОМОБИЛИ ҚАНЧА ТУРАДИ?

ИОСИФ СТАЛИНнинг хизмат автомобили ким ошди савдосида 96 минг 820 АҚШ долларига сотилди.

АМЕРИКАнинг Феникс шаҳрида ўтказилган кимошди савдоси вакилининг айтишича, «бутун халқлар доҳийси» учун махсус буюртма билан ясалган ҳар томонлама қулай ва зирҳли «ЗИС-110» автомобилини Канада музейларидан бири сотиб олган.

«Табаррук» машина узоқ йиллар Шарқий Олмония музейларидан бирида сақланган. Фақат 1993 йилнинг ноябрига келиб АҚШга олиб ўтилган эди.

ЕМҒИРДАН ҚОЧИБ ҚОРГА ТУТИЛИШДИ

ДНЕПРОПЕТРОВСКДАГИ турар-жой даҳаларидан бирида шундай эълон пайдо бўлди: «Шаҳар эпидемиология станцияси эртага хонадонларни суваракка қарши дорилайди...».

АГАР хонадон соҳиблари ўша куни уйда бўлолмасалар эшик ташқарисига бўш идиш қўйиб кетишлари зарурлиги ҳам эълонга илова қилинганди. Экспедиция ходимлари суваракларни бир зумда қириб ташлайдиган махсус суюқ дорини шу идишга қўйиб кетишлари керак эди.

Ташқарида бўш идиш қолдирган хонадонларнинг эгалари кечқурун келиб қарашса, уйларини кимдир шипшийдам қилиб кетибди. Улар бу ўғриларнинг навбатдаги найранги эканлигини англашди-ю, аммо энди кеч эди.

ШУЯМ ЭКСТРАСЕНС БЎЛДИ-Ю...

ПЕРМЬ вилоятининг Губаха қишлоғида яшовчи аёл сабзавот ҳосилини йиғиштириб олиб, ертўлага уйди-да, устига москвалик машҳур экстрасенс Наталья Ушакованинг расмини ташлаб қўйди.

ВИЛОЯТ ҳудудидаги учрашувлардан бирида экстрасенснинг ўзи губахаликларга шундай маслаҳат берган экан. Орадан маълум вақт ўтиб, ҳалиги аёл ертўласига тушиб қараса, ҳосилдан ном-нишон қолмабди, аммо Ушакованинг сурати асли ҳолидагидек турган экан.

ИШЧИ ЎРНИ КЕРАКМИ ЁКИ ФАРЗАНД?

«СУАР» Бельгия газетасининг ёзишича, бразилиялик 60 ёшли(!) аёл саккизинчи боласини эсон-омон...

ҚИЗИҒИ шундаки, бу аёл биринчи боласини 41 ёшида туққан эди. Аслида маҳаллий аҳоли бундай воқеалардан ажабланмайди. Негаки, мамлакатдаги 15 ёшдан 45 ёшгача бўлган аёллар тиббий йўл билан вақтинча «туғмай туриш»га мажбурлар. Сабаби корхона эгалари туғмаслиги ҳақидаги ҳужжати йўқ аёлларни ишга олавермайдилар.

РУҲИЙ БЕЗОВТАЛИК ВА... ЭГИЗАКЛАР

25 ЁШЛИ Лена Керобян бирйўла тўрт фарзандли бўлди. Бунинг сабаби бор экан.

ТИББИЁТ ходимларининг таъкидлашича, бирйўла бир неча эгизакларнинг туғилиши, асосан, бахтсиз ҳодисалар, кучли руҳий безовталик даврига тўғри келаркан. Арманистон ҳам ҳозир айнан шундай кунларни бошидан кечирмоқда. Чунончи, 1988 йилги машъум зилзиладан сўнг ҳам бирйўла уч эгизак туғилганлиги қайд этилганди.

ИТ, МУШУК ЎРНИГА... КАЛТАКЕСАК

КИРОВ шаҳридаги уйларда ит ва мушук ўрнига калтакесак асраш одат тусига кириб боряпти.

ҚАРАНГКИ, чаққон ўрмаловчи бу жониворлар санитарлик вазифасини бажаришаркан. Улар хонама-хона югуришиб, пашша ва, айниқса, суваракларга қирон келтираркан. Бу хонадон соҳибларига ҳам жуда қулай: биринчидан, қимматбаҳо кимёвий дориларга пул сарфлашмайди, иккинчидан, ит-мушукка кетадиган емишнинг харажатидан ҳам қутилишади. Учинчидан, эса тез кўпаядиган санитарларнинг «боласи»ни сотиб, яхши даромад ҳам кўришяпти.

• *Маориф хабарлари*

ИЖОДКОР ЎҚИТУВЧИЛАР ТАНЛОВИ

Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси Фарғона вилоят бўлими Ўзбекистон Халқ таълими вазирлиги билан ҳамкорликда ўқитувчи ижодкорлар ўртасида анъанавий кўрик-танлов ўтказди. Учинчи маротаба ўтказилаётган кўрик-танловга, асосан, вилоятда яшаб ижод этаётган ўқитувчилар, тарбиячилар, халқ таълими соҳасида ишлаётган мутахассислар таклиф этилди.

Мустақиллигимизнинг уч йиллигига бағишланган бу кўрикда бағдодлик ўқитувчи Ҳамид Жалил, риштонлик Ойдинхон Темирова, охунбобоевлик Инобатхон Ризаева ғолиб чиқишди.

ТАЖРИБАЛАР ЎРТОҚЛАШИЛДИ

Яқинда вилоятнинг Учкўприк туманида одобнома фанини ўқитишга бағишланган республика илмий-амалий кенгаши бўлиб ўтди. Авлоний номли республика ўқитувчилар малакасини ошириш марказий олийгоҳи ҳамда вилоят халқ таълими бошқармаси томонидан ўтказилган бу кенгашга Фарғона водийсидаги мактабларнинг ўқитувчилари таклиф этилди. Кенгашда бу фанни ўқитишга бағишланган тажрибалар ўртоқлашилди, фикр-мулоҳазалар билдирилди.

Набижон СОБИР,
«Халқ сўзи» мухбири.

НАМАНГАНДА «НАМ-ТОМ»

Наманган ва Томск шаҳарлари аҳолиси илгаридан ўзаро ҳамкорлик қилиб келишади. Бугунга келиб ана шу дўстликнинг маҳсули сифатида Наманган шаҳрида Томск савдо маркази иш бошлади. У «Нам-Том» деб номланди.

Худди шундай савдо маркази Томск шаҳрида ҳам фаолият кўрсата бошлади. Наманганликлар у ерга химия заводи ва нотўқима материаллар ишлаб чиқариш бирлашмаси маҳсулотларини етказиб беришни ўз зиммасига олдилар. Томсклик шериклар ҳам хомашё ва тайёр маҳсулотлар беришади.

А. МАДАТОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ГАЗ КЕЛТИРИЛДИ

Боёвут туманидаги «Ғалаба» ширкатлар уюшмасининг 21 хонадонида «зангори олов» ёна бошлади. Бунинг учун Саъдулла Баҳромов бошлиқ «Чарос» хусусий корхонаси 40 миллион сўм сарфлаб, икки чақирим масофага қувур тортди.

Ўтган беш ойда Сирдарё вилоятидаги 163 хонадонга табиий газ келтирилди. Йил охиригача яна 510 та оила арзон ёқилғидан баҳраманд бўлади.

ЎзА мухбири.

• **ҚИШЛОҚДА ИҚТИСОДИЙ ИСЛОҲОТЛАР ҚАНДАЙ БОРМОҚДА?**

ОЛДИНДАГИ ОЙДИН МАНЗИЛЛАР

ТАСМАЧИ қишлоғи ҳам кўп йиллар шиорлар оғушида нафас олди. Аҳоли турғунлик йилларининг, кейинроқ қайта қуриш даврининг энг баландпарвоз чақириқларига ҳамиша ҳозиржавоб бўлиб келди. Режалар бажарилмасдан қолмасди. Социалистик мажбуриятларни ошириб уддалаганлиги учун байроқлар олди.

Бугун замон бошқача. Шиорлар билан ишлашнинг даври ўтди. Аммо тасмачиликларнинг ишга бўлган иштиёқи ўзгармасдан қолаверди.

— Биз ўшанда ҳам ҳозиргидан кам меҳнат қилмаганмиз, — дейди қишлоқ ҳудудидаги Акмал Икромов номли агрофирма директори Иброҳим Тўрақулов. — Пахтанинг бир мисқолини ҳам қолдирмай, давлатга топширганмиз. Узум деса узум, майиз деса майиз етказиб бердик. Ҳамма нарса моддий манфаатдорликка бориб тақалаётган ҳозирги пайтда одамларимиз қўлига кетмон ушлашдан олдин ҳақини суриштиради. Талашади, тортишади. Буям яхши. Ахир меҳнатнинг қадрини билиш керак-да. Ҳозир ҳеч ким бекорга кетмон чопмайди. Энди буёғига бозор ҳукмронлик қилади.

Акмал Икромов номли хўжалик ҳам узоқ йиллар давлат хўжалиги бўлиб келди. Мулкчилик шакллари ўзгара бошлагач, у 1993 йили жамоа хўжалигига айлантирилди. Бу ўзгариш бир йилда ўз самарасини кўрсатди. Масалан, 1992 йилда 60 тонна майиз етиштирилган бўлса, 1993 йилда 400 тоннага кўпайди. Сабаби битта: салкам 700 гектар токзор оилавий пудратчиларга бўлиб берилди. Бу жамоа хўжалиги бошқарув аппаратини кескин қисқартириб юборди. Мавжуд 79 нафар раҳбардан 45 кишига иш топилди.

— Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1994 йил 21 январдаги «Иқтисодий ислоҳотларни янада чуқурлаштириш, хусусий мулк манфаатларини ҳимоя қилиш ва тадбиркорликни ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Фармони ҳамда Вазирлар Маҳкамасининг шу йил 18 февралда бўлиб ўтган мажлисида сўзлаган нутқидан кейин биз ҳам ишимизни қайта кўриб чиқадиган бўлдик, — дейди Иброҳим ака. — Қарасак, замон шитоб билан ўзгариб боряпти. Агар орқада қолсак, қолиб кетаверамиз. Одамларимиз билан маслаҳатлашдик. Юқоридагиларнинг фикрини эшитдик. Улар «Ўз араваларингни ўзларинг тортсаларинг бўлди», деб қўя қолишди. Шундан кейин ишга киришдик. Жамоа хўжалигини хусусий ҳиссадорлик агрофирмасига айлантиришга қарор қилдик. Бундан мақсад ҳар бир оилага бўлиб берилган ерни ҳиссадорга ҳозирча беш йил муддатга хусусий қилиб бериш эди. Жамоа хўжалигининг асосий фондини акция қоғози билан ҳиссадорларга бўлиб бердик.

Янги агрофирманинг ташкил этилиши Хатирчи туманида катта янгилик бўлди. Жамоа хўжалигининг бир йилдан сўнг агрофирмага айлантирилишига кўпчилик ишонмади ҳам. Келиб кўришса, хўжалик агрофирма номига мутлақо тўғри келар экан. Бу ерда 1000 тонна мева-сабзавотни сақлайдиган омборхона бир йилда қуриб битказилди. Олтинобод посёлкасида 50 хўжалик учун пишиқ ғиштдан уй қуриб берилди. Мева-сабзавотни қуритадиган консерва заводи ишга туширилди.

Эртанги куннинг ташвишидан бехабар, айрим боқибеғам раҳбарлар шошиб қолдилар. Иброҳим Тўрақулов бошчилик қилаётган янги агрофирма фаолияти билан танишгач, улар ўзларининг бир қадар кечикиб қолганларини англадилар.

Эндиликда А. Икромов номли агрофирмада иш қизғин. Маъмурият ҳар бир ҳиссадор билан аниқ шартнома асосида иш олиб боради. Бажариладиган ишларга табелсиз ҳақ тўланади. Етиштирилган маҳсулотдан натура ҳолда олиб қолиш, ерни баҳолаб, ҳосилнинг 40 фоизини ҳиссадорнинг ўзига қолдиришга келишилди: қолгани агрофирма тасарруфида бўлади. Бунинг эвазига агрофирма ҳиссадорларнинг техникага, минерал ўғит, ёқилғига бўлган эҳтиёжларини тўла-тўкис қондиради. Бу масаланинг бир томони. Иккинчи томондан агрофирма ҳиссадорлар учун янги техника сотиб олиш, уларнинг маданий-маиший шароитини яхшилашни ҳам ўз зиммасига олган.

Ҳозир агрофирма раҳбарияти саноатни қишлоққа олиб келиш ниятида юрибди. Маҳсулотларни қадоқлаб хорижга чиқариш учун кичик заводлар қуриш режалаштирилган. МДҲ давлатлари, қолаверса, хорижий мамлакатлар билан алоқа ўрнатиш учун ҳамма шароитлар бор.

Хуллас, Хатирчи туманида ташкил этилган илк агрофирманинг дастлабки қадамлари дадил. Унинг ҳиссадорлари бозорнинг йўли меҳнатдан иборат эканлигини англаб етмоқдалар. Гарчи бу йўл машаққатли бўлса-да, олдинда ойдин манзиллар борлигини тадбиркорлар биздан кўра яхшироқ билишади.

Маҳмуд МАРДИЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Вилоят кенгаши депутати Санамжон Эгамовани Хоразмда танимаган одам кам учраса керак. У кўп йиллардан буён пиллачилик бригадасига бошчилик қилиб қувончли натижаларга эришмоқда. Санамжон опа меҳнат қилаётган Боғот туманидаги Навоий номли жамоа хўжалиги пиллакорлари бу йил ҳар қутидан 70 килограммдан «кумуш тола» етиштирмоқчи. Санамжон опа бригадаси аъзолари бу кўрсаткични 80 килограммдан оширишни мўлжаллашган.

СУРАТДА: вилоят кенгаши депутати, пиллачилик бригадаси бошлиғи Санамжон Эгамова.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛ олган сурат.

• *Соғлом авлод учун*

ОИЛА МУСТАҲКАМ— ДАВЛАТ МУСТАҲКАМ

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти 1994 йилни Оила йили деб эълон қилган. Ушбу муҳим соҳадаги ишларимиз саволга жавоб бериш учун республика Прокуратураси, Ички ишлар, Адлия, Соғлиқни сақлаш, Халқ таълими вазирликлари ҳамда республика Касаба уюшмалари федерацияси ходимлари оилани мустаҳкамлаш, оналик ва болаликни муҳофаза қилиш, аҳолини ижтимоий ҳимоялаш муаммоларини тадқиқ этдилар.

Кўпгина ижобий ўзгаришлар қайд этилди. Чунки Ўзбекистон Президенти ва ҳукумати аёлларнинг меҳнати ва саломатлигини муҳофаза қилишга, уларнинг моддий ва маънавий эҳтиёжларини қондиришга, соғлом ёш авлодни тарбиялашга доир изчил чоралар кўрмоқда. Она ва бола саломатлигини муҳофаза қилишни яхшилаш учун тиббий-ижтимоий тадбирлар мажмуи амалга оширилмоқда. Натижада ўтган йили болалар ўлими даражаси камайди. Аёллар самарали меҳнат ва ижтимоий фаолиятни оилавий бурчлари билан қўшиб олиб боришлари учун ҳамма шарт-шароит яратилмоқда. Республикамиздаги меҳнатга лаёқатли аёлларнинг 80 фоизи ишлайди ёки ўқийди.

Ўтказилган текширишлардан кўзда тутилган мақсад — оила масалаларига тааллуқли бўлган қонунлар, Президент Фармонлари ва ҳукумат қарорлари қандай ижро этилаётганини текшириш, айни пайтда нотинч оилалардаги вазиятни соғломлаштиришга, айрим ота-оналарнинг жамиятга зид хатти-ҳаракатларининг олдини олишга, болаларни тўғри тарбиялаш учун шароит яратишга кўмаклашишдан иборат эди.

Республикада мингдан ортиқ нобоп ота-оналар балоғатга етмаганлар ишлари бўйича инспекцияларда ҳисобда турар эди. Профилактика ишлари натижасида уларнинг ярми тўғри йўлга ўтиб олди ва ҳисобдан чиқариб ташланди.

Республика халқ судлари оилавий муносабатларни мустаҳкамлаш ишлари билан шуғулланмоқда. Балоғатга етмаган фарзандли эр-хотинлар никоҳини бекор қилиш тўғрисидаги ишлар юзасидан бир қанча ҳолларда уларни яраштириш учун вақт берилди. Натижада томонлар ярашганлиги туфайли бундай ишларнинг бир қисми тўхтатилди.

Айни пайтда ички ишлар идоралари тегишли бўлинмалари фаолиятида ҳам айрим камчиликлар бор. Нотинч оилалар билан боғлиқ ишлар секинлик билан ўнгланмоқда. Оилани сақлаб қолиш ва мустаҳкамлашнинг фуқаро-ҳуқуқий шаклларидан тўла фойдаланилмаяпти. Айрим судьялар оилани сақлаб қолиш ва болаликни муҳофаза қилиш масалаларига лоқайдлик билан қарайди. Аризаларга мувофиқ никоҳларни кўпинча тез бекор қилиш ҳоллари шундан далолат беради. Шундай ҳам бўладики, судьялар бу муҳим масалага расмиятчилик билан қарайдилар ва эр-хотинни яраштириш ҳамда оилавий вазиятни соғломлаштириш учун қонунда кўзда тутилган ҳамма чораларни кўрмайдилар.

Афсуски, оналик ва болаликни муҳофаза қилиш, оилани мустаҳкамлаш, уни ижтимоий муҳофаза этиш, соғлом авлодни тарбиялаш масалаларида қонунни бузиш ҳоллари ҳам юз бермоқда. Кўп ҳолларда хўжалик раҳбарлари аёллар учун енгил иш кунини белгилаб берадиган ҳуқуқий ҳужжатларга риоя қилмаётир. Китоб тўқимачилик фабрикасида, Шаҳрисабздаги пиллакашлик ва ёғочсозлик корхоналарида ҳам шундай ҳоллар аниқланди. Қонунни ана шу тарзда бузиш ҳолларига нисбатан тегишли чоралар кўрилди, айбдорлар жазоланди ва бундай ҳолларга йўл қўйиш мумкин эмаслиги ҳақида огоҳлантирилди.

Тиббий муассасалар ишидаги катта нуқсонлар ҳам аёллар ва гўдаклар саломатлигига ҳалокатли таъсир қилмоқда. Дори-дармонлар билан яхши таъминланмаслик оқибатида соғлиқни сақлаш хусусидаги қонун талаблари бузилмоқда. Кўпинча ҳомиладор аёллар дармондорилар билан муолажа қилинмайди. Бу хусусда маҳаллий ҳокимиятлар ҳам ўйлаб кўриши лозим.

Жойларда ҳуқуқ билимлари етарли тарғиб қилинмаяпти. Шу сабабли кўпгина аёл ўз ҳуқуқларини ва уларга берилган имтиёзларни билмайди. Республика Прокуратураси ва Касаба уюшмалари федерацияси тарқатган анкеталардаги саволларга жавоб бериш натижалари шуни кўрсатди. Масалан, Ангренда «амалдаги қонунларда оналар, кўп болали оилалар ва ёлғиз оналарга қандай имтиёзлар кўзда тутилганини биласизми?» деган саволга аёлларнинг учдан бир қисмигина баъзи имтиёзлардан хабардорлиги маълум бўлди, холос. Навоий шаҳрида, Сирдарё ва Тошкент вилоятларининг туманларида ҳам ана шундай манзара кўзга ташланади. Дарвоқе, сўралганларнинг бирортаси ҳам ҳомиладор аёллар, шунингдек қўлида гўдаги бўлган аёлларнинг ҳуқуқ ва имтиёзлари тўғрисида оддий саволга ҳам жавоб беролмади.

Балоғатга етмаганларнинг кўпинча шифокорлар билан маслаҳатлашмай, никоҳдан ўтиши яна бир муаммодир. Мисол учун яқинда юз берган бир воқеани келтирамиз: давлат хўжаликларидан бирида яшовчи киши никоҳ ёшига етмаган қизини турмушга чиқарган. Ёш қиз ҳомиладорликни кўтаролмаган, операция чоғида аёл ҳам, бола ҳам нобуд бўлган. Айрим вилоятларда, Тошкент шаҳрида ҳам вояга етмаган қизларни эрга бериш ҳоллари ва бунинг оғир оқибатлари аниқланди.

Айрим туманларда қизларни ўғирлаш ва уларни никоҳдан ўтишга мажбур қилиш билан боғлиқ жиноятлар қайд этилди. Суд маълумотларига қараганда, Қорақалпоғистон Республикасининг ўзидагина ўтган йили 45 та ана шундай жиноят рўйхатга олинган. Бундай жиноятларга маҳаллий урф-одат деб лоқайдлик билан қаралмоқда.

Текшириш давомида аҳолининг ҳожатманд табақаларини ижтимоий муҳофазалашга доир меъёрий ҳужжатлар яхши бажарилмаётгани аниқланди. Кўп жойларда ўқувчиларнинг имтиёзли овқатланиши кўнгилдагидек ташкил қилинмаган. Халқ таълими муассасаларининг ҳаммасида ҳам иш кўнгилдагидек йўлга қўйилган, деб бўлмайди. Ўқувчилар ва уларнинг оилалари билан мунтазам тарбиявий иш олиб бориш ўрнига, яхши ўзлаштирмайдиган ва интизомсиз ўқувчиларни бошқа ўқув юртларига, ишчи-ёшлар мактабларига, махсус ўқув-тарбия муассасаларига юбориб, уларни милиция, балоғатга етмаганлар иши бўйича комиссия васийлигига ўтказиб, ўзларининг педагогик хатоларини яширишни афзал кўрмоқдалар. Бундай ҳолларда улар ўқувчиларнинг кейинги тақдири учун бутун масъулиятни зиммаларидан соқит қиладилар.

Ўтказилган текшириш оилавий муносабатлар соҳасидаги ҳақиқий вазиятни яхши билиб олишга ёрдам берди. Бу эса камчиликларни тугатишнинг самарали йўлларини танлаб олишга имкон яратади. Мустаҳкам оилалар кўпроқ, давлатимиз тағин ҳам мустаҳкамроқ бўлиши учун мавжуд нуқсонларни тезда бартараф этиш зарур.

А. ОҚИЛОВ,
Ўзбекистон Республикаси Прокуратураси балоғатга етмаганлар тўғрисидаги қонунлар ижросини назорат қилиш бўлими раҳбари.

(ЎзА).

• Қишлоқда иқтисодий ислоҳот

ИЖАРАЧИЛАР УЮШМАСИ

ИҚТИСОДИЙ ИСЛОҲОТ жараёнида мулк муносабатлари тубдан ўзгармай, ҳамма қайта тузилмалар хусусий характерга эга бўлмай, меҳнаткашлар манфаати тўла инобатга олинмай туриб, олдимизда турган вазифани бекаму кўст бажара олмаймиз.

Шу нуқтаи назардан Пахтакор туманидаги А. Икромов номли ижара-ширкат хўжалиги тажрибаси диққатга сазовордир. Хўжалик пахта, сут, гўшт, пилла етиштиришга ихтисослашган. 3286 гектар суғориладиган ери, 787 бош қорамоли, жумладан 266 бош соғин сигири бор. Пахта ҳосилдорлиги 1993 йилда 15 центнердан сал ошди.

Дон, сабзавот, полиз, мева ва узум ҳосилдорлиги ҳам нисбатан паст эди. Иқтисодий кўрсаткичларнинг бундай узлуксиз пасайиб бориши хўжалик раҳбарлари ва мутахассисларининг олдига мулкни давлат тасарруфидан чиқариб, уни бошқа шаклларга ўтказиш, умуман, иқтисодий муносабатларни бозор талабларига мос ҳолда қайта қуриш вазифасини кўндаланг қилиб қўйди.

1994 йил бошида Ўзбекистон деҳқончилик саноати мажмуида бозор ислоҳоти илмий тадқиқот институти олимлари, хўжалик раҳбарлари ва мутахассислари билан ҳамкорликда мулкчиликнинг янги шакли — ижара ширкати ва унда ижара муносабатларини ташкил этиш бўйича амалий ишлар бошлади. Аввало, мулк давлат тасарруфидан чиқарилиб, унинг янги шакли— ижара-ширкат уюшмасининг бошқарув тизими ишлаб чиқилди.

ТАШКИЛИЙ ТИЗИМ

ИЖАРА-ШИРКАТ хўжалиги ичида бирламчи оила ва оилавий гуруҳлар фаолият кўрсатиб, улар мустақил бригадалар таркибига киради ва ижара услубида ишлайди. Уларнинг раҳбарият билан алоқаси фақат ўзаро тузилган шартнома асосида бўлади. Ер камида 5—10 йилга, яъни тўлиқ алмашлаб экиш инобатга олинган ҳолда ўзаро тузилган далолатнома орқали топширилади.

Ҳар бир ширкат жамоасида ташкилий-технологик жараён 4—5 далачилик (экин майдони 70—90 гектар бўлган) ишлаб чиқариш бўлинмаларида ижара шаклида олиб борилади. Бундай жамоаларга 5—7 оила, оила гуруҳлари бириктирилиб, улар пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари экиш билан шуғулланадилар.

Қайта тузилган жамоа-ширкатлар таркибида фаолият кўрсатаётган бу ишлаб чиқариш ички бўлимлари ўз фаолиятларини қандай ташкил этадилар?

У асосан ижара-ширкат уюшмаси, унинг негизида марказлашган иқтисодий ҳисоблаш ширкати, марказлашган таъмирлаш ва техник хизмат кўрсатиш ширкати, чорвачилик ҳиссадорлик жамияти ва ҳоказоларни ўз ичига олади. Аввало, бўлимлар ўрнига ижарачи ширкатлар жамоаси (4 та йирик ва 2 та кичик жамоа) ва улар ичида оилавий ижарачилар ташкил этилди. Демак, қишлоқ хўжалигининг бозор иқтисодиётига ўтишга йўналтирилган бу янгича бошқарув тизими фақатгина А. Икромов номли ижара-ширкат хўжалигининг бугунги ҳолатини белгиламай, балки қишлоқ хўжалигидаги умумий вазиятни ўзида намоён этади. Шунингдек, уларда Устав ва ички иқтисодий муносабатларни ташкил этиш бўйича Низом ишлаб чиқилди.

А. Икромов номли ижара-ширкат хўжалигининг Устави Ўзбекистон Республикасининг «Корхоналар тўғрисида», «Мулкни давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш тўғрисида», «Ишбилармонлик тўғрисида», «Ер тўғрисида», «Мулк тўғрисида», «Ўзбекистон Республикаси қишлоқ хўжалигида иқтисодий ислоҳотларни янада чуқурлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги ҳамда «Қишлоқ хўжалигида иқтисодий ислоҳотларни амалга оширишга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарорлари, шунингдек, амалдаги бошқа қонун ва тавсиялар асосида ишлаб чиқилди.

Ҳозирги кунда А. Икромов номли ижара-ширкат хўжалиги оилавий ижара-ширкат жамоалари томонидан сайланган вакилларнинг умумий йиғилиши қарорига биноан 1994 йилдан бошлаб мустақил хўжалик сифатида фаолият кўрсатаяпти. Уставда ижара-ширкат хўжалиги фаолиятининг ташкилий-иқтисодий ҳамда ҳуқуқий шакллари белгиланиб, у ўзининг мулкчилик ҳуқуқини мустаҳкамлашни назарда тутиши билан бирга деҳқонларнинг ҳуқуқ ва бурчларини аниқлаб, ишловчиларнинг меҳнат ва тақсимот муносабатларини тартибга солиб, ҳозирги бозор иқтисодиётига ўтиш даврида бошқарувнинг шундай иш юритиши ва мулкчиликнинг янги шаклларидан фойдаланишга имконият очиб беради. Бу демак, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини кўпайтиришга, манфаатдор оила аъзоларининг меҳнатига, ишлаб чиқариш воситалари, жамоа мулкчилигига асос бўлган ижара-ширкат уюшмаси юзага келишидир.

Ижара аъзоларининг ўз олдиларига қўйган асосий вазифалари кам маблағ сарфлаб, кўп ва юқори сифатли маҳсулот етиштириш, шунинг негизида олинадиган жами даромадни оширишдан иборатдир. Бу эса уларга қўшимча тадбиркорлик ва ишбилармонлик билан шуғулланиб, маҳсулотни қайта ишлашни ташкил этиш ҳисобига қўшимча даромад олиш имкониятини яратади. Уларнинг вазифалари қуйидагилардан иборатдир:

— шартнома асосида қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва топшириш;

— ўз мулклари бўлмиш ер, сув ва ишлаб чиқариш воситаларидан самарали фойдаланиш;

— олинган даромадни мустақил тасарруф этиб, ўзини ўзи маблағ билан таъминлаш;

— республика қонунчилигида белгиланган тартибда бюджетга солиқ ва бошқа тўловларни вақтида тўлаб туриш;

— ижара-ширкат хўжалиги бошқарув тизимини аниқлаган ҳолда марказлашган чора-тадбирларни амалга ошириш имкониятларининг яратилишида шахсан иштирок этиш.

ХЎЖАЛИК ФАОЛИЯТИ ВА ИЧКИ ИҚТИСОДИЙ ТАМОЙИЛИ

ТЎЛИҚ ХЎЖАЛИК ва унинг таркибидаги ижара ширкат жамоалари, оилавий ижарачилар ўзлари олган даромадлари билан ўзларини таъминлаш асосида иш юритадилар. Даромадларнинг асосий манбаи — маҳсулот сотиш ва турли хизмат кўрсатиш натижасида тушган пуллар бўлиб, унинг ҳисобидан барча ишлаб чиқариш ҳаражатларини қоплайдилар ва фойда оладилар. Ҳар бир оилавий ижарачининг марказда пул маблағлари тушиб турадиган шахсий ҳисоби бўлади. Унинг ҳисобидан турли тўлов ва ҳаражатлар қопланади.

Оилавий ижарачиларнинг ўзаро муносабатлари тенгҳуқуқли асосда, тасдиқланган шартнома ва унда белгиланган маҳсулот баҳоси орқали амалга оширилади.

Ижара-ширкат хўжалиги оилавий ижара пудрати муносабатлари шароитида хўжалик ҳисоби муносабатларини ривожлантириб, жамоаларда олинган даромаддан харажатларни қоплаш ва фойда олиш мақсадида ҳаражатларга қарама-қарши механизм — чек усулини жорий этади, вақтида ҳисоб-китоб ва назорат қилиб боради.

Ижара-ширкат уюшмаси ичида тузилган Низомга, шартномага мувофиқ ижарачилар ўзларига бириктирилган ер ва ишлаб чиқариш воситаларидан самарали фойдаланиш, уларнинг талаб даражасида сақланишини таъминлаш, ернинг унумдорлигини ошириш, табиатни муҳофаза этиш, экологик ҳолатни бузмаслик чораларини кўриш учун масъулият ва жавобгарликни тўлиқ ўз зиммасига олади.

Оилавий ижара пудрати муносабатлари ҳозиргача мавжуд бўлган бригада ичида ташкил топиб, пахтачилик ва бошқа тармоқларда эркин ва мустақил ривожланади. Бунда оила, асосан, қўл кучи билан бажариладиган ишларни — ғўза қатор ораларига ишлов бериш, суғориш ва ҳосилни йиғиб-териб, хўжаликка топшириш, бригада эса механизм воситалари билан уддаланадиган ишлар — ерни ишлаш, чигит экиш, культивация, ўғитлаш ва бошқаларни адо этади. Ишнинг сифатини эса оила назорат қилиб туради. Бунда технологик харита бўйича бажариладиган ишлар учун ҳақ ҳар бир оила лимити ҳисобидан тўланади.

Оилавий ижарачилар етиштирган ва сотган маҳсулотларни ҳисобга олиб бориш учун даромад ва ҳаражатлар ҳисоб-китоб бўйича алоҳида дафтар очилади, ўзаро ҳисоб-китоб чек орқали ва бошқа ҳужжатлар шартномада белгиланганидек юритилади. Улар ўзлари етиштирган маҳсулотларини ички баҳода хўжаликка сотишлари ёки раҳбарлар рухсати билан келишилган баҳода тайёрлов ташкилотларига топширишлари мумкин. Етиштирилган маҳсулотнинг ортиқча қисми шартномада кўзда тутилганидек, келишилган ҳолда ижарачининг ўз ихтиёри билан тақсимланади ёки сотилади. Демак, оилавий ижарачилар билан хўжалик ўртасидаги ўзаро иқтисодий муносабатлар асосан ички баҳода амалга оширилади. Бунда ижара пудрати муносабатлари хўжалик ҳисоби муносабати билан узвий боғлиқ ҳолда ташкил этилади.

Оилавий ижарачилар учун ички баҳони белгилашда бозор ислоҳотини илмий тадқиқ этиш институти олимлари тавсия этган услуб анча қўл келди ва амалиёт учун қулай ва тушунарлидир. Ички баҳони аниқлашда, аввало, ижарачининг даромади аниқланади. Унинг таркиби, асосан, жами иш ҳақи ва моддий ҳаражатлардан иборат бўлиб, унга умумий иш ҳақи — шартномада белгиланган маҳсулот учун тариф фонди, маҳсулот учун қўшимча ҳақ (150 фоизгача), ҳар хил устама тўловлар, мукофотлар ва ҳоказолар киради. Бунда режа бўйича мукофот пули аниқланмаслиги инобатга олиниб, ўтган 3—5 йилдаги ўртача тўланган мукофот пули қиймати олинади. Ва шу асосда хўжалик пахтачилигида оилавий ижара шароитида ишловчилар учун (пахтанинг ҳозирги янги баҳоларида) ички сотиш баҳоси аниқланиб, шундан қуйидагиси танланди: бир тонна пахтанинг ўртача сотиш баҳоси 239.262 сўм-купон. Шундан 1-нав пахта — 328.134 сўм-купон, 2-нав — 299.604, 3-нав — 184.106 ва 4-нав — 69.611 сўм-купон. Бунинг афзаллиги шундаки, йил якунида ортиқча ҳисоб-китоб ишларига ҳожат қолмай, пахтанинг харид баҳоси ортиши билан янги ўртача баҳосини аниқлаш мумкин. Бригадалар ичида оилалар зарур бўлган ашё ва хом ашёни чакана баҳоларда сотиб оладилар, етиштирилган маҳсулотни эса юқорида қайд этганимиздек, ички сотиш баҳосида ширкатга сотадилар.

ХЎЖАЛИКНИ БОШҚАРИШ

ИЖАРА-ШИРКАТ хўжалиги тизимида деҳқончилик ширкатлари билан бир қаторда «Гараж» ширкати, «Таъмирлаш устахонаси», «Қурилиш цехи», «Уй-жой», «Маданий-маиший» ва бошқа ширкатлар фаолият кўрсатмоқда. Уларнинг ҳаммаси хўжаликнинг бошқарув тизимига киради. Ижара-ширкат хўжалиги уюшмасига кирувчи ҳар бир ширкат ички хўжалик жамоаси ҳисобланиб, ривожланиши ва мустаҳкамланиб боришига қараб, келгусида мустақил бўлимларга айланиши мумкин.

Давлатнинг ишлаб чиқариш воситалари ижара-ширкат уюшмаси балансида туради, улар шартномалар асосида ширкатларга ижарага яъни маълум маҳсулот тури, миқдори ва сифати бўйича давлат буюртмасини бажариш ва сотиш шарти билан берилади.

Умуман, ширкат жамоалари, ижарачилик бригадалари ҳамда оила ва оилавий гуруҳларни бошқариш илгари мавжуд бўлган давлат хўжалиги негизида бозор муносабатларига мос ҳолда қайта ташкил этилади. Бошқариш тасдиқланган Устав ва Низом бўйича иқтисодий ва шартномавий муносабатлар асосига қурилгандир. Қисман, оила ва оилавий гуруҳлар бевосита ижара-ширкат уюшмаси раҳбарияти билан шахсан шартнома тузадилар, гарчи бу шартномалар оралиқ хусусиятига эга бўлса-да, бошқаришнинг бундай усули ўз ҳаражатларини ўзи қоплаш ва ўзини ўзи бошқариш тадбирларига асослангандир. Бошқаришнинг бундай тизимига ёндошиш асосан экин майдонларининг катталиги, ишчи кучининг танқислиги, қишлоқ хўжалик ишларининг қизғин даврларида мавсумий ишчиларни жалб этишдан келиб чиқади.

Ширкатлар уюшмага ижара ҳақини режадаги даромаддан маҳсулотнинг шартномавий миқдорини сотиш ҳисобидан тўлайдилар. Тўловлар миқдори бир неча йилларга қайд қилинган қиймат орқали белгиланади ва маҳсулотнинг шартномавий миқдори ўзгартирилган ҳолларда ижарачилар билан келишилган ҳолда у ҳам ўзгартирилади.

Ижара тўловларидан ташқари уларнинг улушига тўғри келадиган умумий хўжалик ва ишлаб чиқариш ҳаражатлари тўловларининг ҳам ҳисоби олиб борилади. Жами тушган даромаддан моддий ҳаражатлар чегириб ташлангандан сўнг қолган қиймат ижарачиларнинг хўжалик ҳисоби даромадини ифодалайди ва умумий йиғилишнинг қарори бўйича қуйидаги фондларни ташкил қилиш учун тақсимланади:

— ишлаб чиқариш, фан ва техникани ривожлантириш;

— ижтимоий тараққиёт;

— моддий рағбатлантириш ва шу кабилар.

Ижара-ширкат хўжалиги кенгашининг қарорига мувофиқ бу фондлардан бир қисми ширкатнинг ўзида фойдаланиш учун қолдирилади. Ширкатларнинг розилиги билан бу маблағлар марказлашган ҳолда, ишлаб чиқариш, уй-жой ва меҳнат объектларини қуришга сарфланиши мумкин.

Шундай қилиб, ижара ташкил топишининг асосий хусусияти бўлган ижара ҳақининг кўп қисми ижарачига қайтиб келади. Бу ерда ижара ички хўжалик ҳисоби турининг бири бўлиб, фарқ қилувчи хусусияти шундаки, у бошқа бўлимларга ва юқори ташкилотларга нисбатан мустақил ҳуқуқий шахс сифатида юзага чиқади, ўзининг бошқа мижозлари билан ўзаро муносабатларини юқоридан кўрсатма ва буйруқлар остида иш юритмай, иқтисодий асосда, фақат ижара пудратининг шартномаси ва қонуниятларига риоя қилган ҳолда ташкил этади.

Янги хўжалик механизми шароитида хўжаликнинг, қолаверса, ижарачиларнинг ҳуқуқларини кенгайтириш ва уларнинг масъулиятини ошириш, жамоа-ширкат хўжалиги ичида хўжалик ҳисоби тадбирлари баробарида ўзини ўзи маблағ билан таъминлаш омилларини жорий этиш, меҳнатни ташкиллаштириш, оилавий ижара пудрати орқали ривожлантириш билан узвий боғлаб олиб боришни тақазо этади. Чунки фақат шундагина ерга ва ишлаб чиқариш воситаларига эгалик ҳисси янада кучаяди. Жамоа-ширкат уюшмаси ичида ташкил бўлган ижара муносабатларини ходимлар, меҳнат жамоалари, дала миришкорлари меҳнатни уюштириш ва уларни рағбатлантиришнинг янги шакли сифатида ҳамма ерда жорий этиш мақсадга мувофиқдир.

А. Икромов номли жамоа-ширкат хўжалигида бозор иқтисодига ўтиш шароитида ишлаб чиқаришни бошқариш бўйича тўпланган амалий тажрибалар Жиззах вилоятининг ва Ўзбекистон Республикасининг бошқа ҳудудлари учун ҳам фойдали бўлиши мумкин, бироқ ҳар ернинг ўзига хос шароитларини эътиборга олиш зарур.

И. ГАЛЕЕВ,
Ўзбекистон деҳқончилик саноати мажмуида бозор ислоҳоти илмий тадқиқот институтининг бўлим мудири, иқтисод фанлари номзоди.

Б. АКРОМОВ,
шу институтнинг бўлим бошлиғи, иқтисод фанлари номзоди.

Ш. ОТАМУРОДОВ,
А. Икромов номли ижара-ширкат хўжалиги бошлиғи.

ОЛТИН ЁЗ—ЎТМОҚДА СОЗ

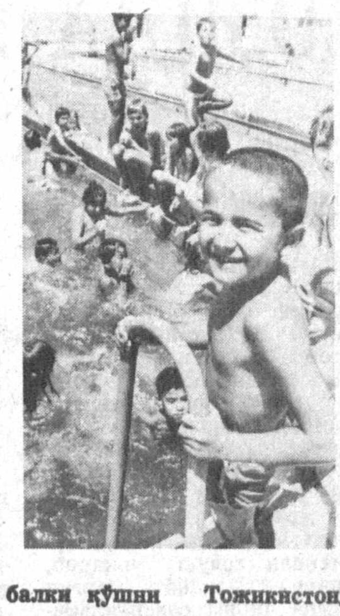

Сирдарё бўйидаги темирйўл бошқармасига қарашли соғломлаштириш мажмуида темирйўлчиларнинг 292 нафар кичкинтойлари мириқиб дам олишяпти. Бу ерда нафақат республикамиз, балки қўшни Тожикистондан ҳам ўқувчилар келишган.

СУРАТЛАРДА: болалар оромгоҳ қўйнида.
Н. МУҲАММАДЖОНОВ олган суратлар.

Спорт

«ЁШЛИК»НИНГ ШИЖОАТЛИ ОДИМИ

Булунғурликлар спортнинг ҳақиқий ишқибозлари. Агар кўча-кўйдами ёки маъракадами тўрт-беш киши жам бўлса, албатта, гапнинг бир учи спортга тақалади.

— Эшитдингми, волейболчи қизларимиз вилоятда иккинчи ўринни олишибди...

— Бошқалари ҳам бўш келишмайди...

— Айниқса, «Ёшлик»нинг футболчиларини айтмайсизми?

Хуллас, спорт — суҳбатларнинг доимий мавзуси. Туманда иккита катта стадион бор. «Пахтакор» кўнгилли спорт жамияти ва «Мингчинор» жамоа хўжалигидаги «Олимпия» ўйингоҳлари доимо мухлислар билан гавжум. Шанба ва якшанба кунлари бу ерда ўтказиладиган мусобақаларда ўз спортчиларини қўллаб-қувватлагани турли хўжаликлардан мухлислар ёпирилиб келишади. Агар бутун туман бўйича ўйингоҳлар сонини ҳисоблайдиган бўлсак — улар ўттиз бешта. Ҳар бир хўжалик, мактаб ўз стадионига эга.

Бир пайтлар Булунғурнинг «Виноградар» футбол жамоаси кўнгилли спорт жамиятлари орасида ўтказилган мусобақада собиқ иттифоқда тўртинчи ўринни эгаллаб, машҳур бўлган эди. Ҳатто ўзининг миллионлаб мухлисларига эга чоғлари ҳам «Пахтакор» футболчилари мабодо Самарқанд вилоятига йўллари тушиб қолгудек бўлишса, улар билан учрашувлар ўтказишарди. Қолаверса, 1985-1987 йилларда унга Баҳодир Абдураимов мураббийлик қилиб, туман футболчилари маҳоратини оширишда кўп меҳнат сарфлаган.

Лекин вақт ўтиб, жамоада тўп сурганларнинг асосий қисми турли сабаблар билан ундан четлашдилар. Бири бошқа ерга кўчиб кетди, бошқаси олий ва биринчи лигада ўйновчи командаларга таклиф этилдилар. Масалан, Бахтиёр Ғафуров «Пахтакор» таркибида ўйнади, ҳозир эса Жиззахнинг «Сўғдиёна» футбол жамоасида бош тренер

От ўрнини той босар, деганларидек, кейинги йилларда туман футболи шарафини ҳимоя қилиш, унинг аввалги шуҳратини тиклаш учун майдонга «Ёшлик» командаси тушди. Жамоа аслида 1989 йилда ташкил топган. Аммо кейинги икки-уч йил унинг учун шаклланиш даври бўлди. Бу вақт ичида ўтказилган машқлар, туман, вилоятдаги бошқа футбол жамоалари билан учрашувлар уларни секин-аста тоблантирди, маҳоратини оширди. Тоҳир Бейбудов, Шафиқ Темирбулатов сингари мураббийларнинг ҳатти-ҳаракати туфайли «Ёшлик» мустаҳкам оёққа туриб олди. Улар вилоят, республика миқёсида ўтказилаётган мусобақаларда мунтазам иштирок эта бошладилар.

Унинг аъзолари асосан «Булунғур» жамоа хўжалиги ҳудудида жойлашган «Булунғур» шароб заводи ишчиларидан иборат. Бунинг сабаби бор, албатта. Чунки ана шу корхона «Ёшлик» футболчиларининг ҳомийси. Маълумки, ҳозирги даврда спортни ривожлантиришга ҳисса қўшиш, бутун бир футбол командасини маблағ билан таъминлаш ҳар қандай корхонанинг қўлидан келавермайди. Бунинг учун, аввало, маблағ, қолаверса, ўша жой раҳбарларининг эътибори керак. Корхона директори Олим Назаров эса ана шундай кишилардан. Бундан ташқари унинг ўзи ҳам бир пайтлар яхшигина спортчи бўлган. Эҳтимол, шунинг учундир, бу соҳага эътибори катта. Ахир футболчиларга шароит яратиш, уларни спорт кийими ва бошқа зарур нарсалар билан таъминлаш учун 18 миллион сўм-купон ажратишнинг ўзи бўлмайди-да.

Булар маошдан ташқари.

Юқорида айтилганидек, «Ёшлик» жамоаси аъзоларининг ҳаммаси шу заводда меҳнат қилишади. Унинг етакчиси Шавкат Юсуповнинг касби қурувчи, дарбозабон Мустафо Қиржигитов, ҳужумчи Бойзоқ Аҳмедов, ярим ҳимоячи Илҳом Ҳайдаров ва бошқалар корхона ишчилари.

Завод футболчиларни иқтисодий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш мақсадида ҳар қайсининг маошига ўттиз фоиз устама ҳақ тўлайди.

— Ҳар бир спортчи ҳам маънавий, ҳам моддий мададга муҳтож, — дейди футбол жамоаси етакчиси Шавкат Юсупов. — Навбатдаги учрашув учун вилоятнинг қайси туманига ёки шаҳрига бормайлик, мухлисларимиздан, албатта, ўн беш-йигирма киши ҳамроҳ бўлишади. Корхонада спортга эътиборнинг катталиги сафларимизга кўплаб ёшларни олиб келаяпти. Ҳозир асосий жамоадан ташқари қўшимча жамоамиз ҳам бор. Муваффақият билан якунланган ҳар бир ўйиндан сўнг завод маъмурияти ўз маҳоратини кўрсатган футболчиларни каттами, кичикми совға ёки пул мукофоти билан рағбатлантиради. Булар ўз самарасини бермай қолмайди, албатта. Гап бу ерда совға ёки пулда ҳам эмас. Корхона аъзоларининг эътиборида. Масалан, футбол бўйича вилоят мусобақаларида биринчи ўринни олганимизда завод, туман спорт қўмитасида шаънимизга илиқ гаплар айтиб, кўнглимизни тоғдек кўтаришди. Ўтган йили республикадаги кўнгилли спорт жамиятлари ўртасидаги чемпионат совриндори — Челак тумани футболчиларини 5:0 ҳисобида мағлубиятга учратганимизда ҳужумчимиз Равшан Муродов ўша куннинг ҳақиқий қаҳрамонига айланди. Чунки бешала тўпни ҳам унинг ўзи киргизганди-да.

Бу йил «Ёшлик» аъзолари Самарқанд вилоятида футбол бўйича ўтказилган чемпионатда биринчи ўринни эгаллаб, республика мусобақаларига йўлланма олишди. Май ойида Андижонда бўлган Ўзбекистон Республикаси қишлоқ ёшлари спартакиадасида улар нафақат Булунғур тумани, балки бутун Самарқанд вилояти спорт шарафини ҳимоя қилишди. Ана шу мусобақаларда улар Сурхондарё (3:2) ва Навоий (3:0) вилоятлари футболчилари жамоаларини мағлубиятга учратишиб, финалга чиқишди. Финалдаги учрашувда эса Қашқадарё вилояти футбол жамоаси билан беллашди ва республикада учинчи ўринни олди. Бу «Ёшлик»нинг катта мусобақалардаги биринчи йирик ғалабаси эди.

— Вазирлар Маҳкамасининг 1993 йил март ойида қабул қилган «Ўзбекистон Республикасида спортнинг футбол турини янада ривожлантириш тўғрисида»ги қароридан сўнг туманимизда бу соҳага эътибор янада кучайди,—дейди Булунғур тумани спорт қўмитаси раиси Элгиз Хизбуллин.— Масалан, «Булунғур» шароб заводи ўзи ҳомийлик қилаётган «Ёшлик» жамоаси учун футбол майдони қуришга 30 млн. сўм-купон ажратди. Демак, уларнинг янада пухта тайёргарлик кўришга бўлган имконияти кенгаяди. Бизнинг ҳам бу жамоадан умидимиз катта. «Ёшлик» ҳали ўз шижоати, ажойиб ўйинлари билан юз минглаб мухлислар орттирса, республикадаги энг кучли футбол жамоалари сафидан ўрин олса, ажаб эмас.

Музаффар МУҚИМОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

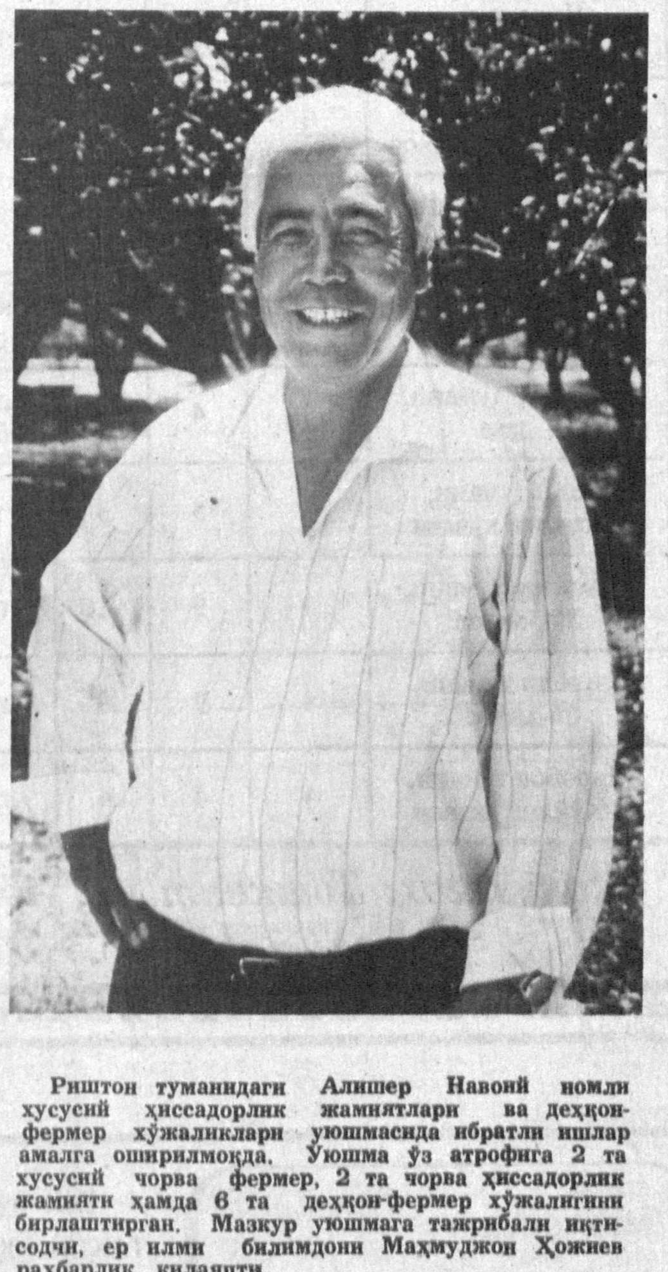

Риштон туманидаги Алишер Навоий номли хусусий ҳиссадорлик жамиятлари ва деҳқон-фермер хўжаликлари уюшмасида ибратли ишлар амалга оширилмоқда. Уюшма ўз атрофига 2 та хусусий чорва фермер, 2 та чорва ҳиссадорлик жамияти ҳамда 6 та деҳқон-фермер хўжалигини бирлаштирган. Мазкур уюшмага тажрибали иқтисодчи, ер илми билимдони Маҳмуджон Ҳожиев раҳбарлик қилаяпти.

Уюшма раҳбарияти ҳозирги мураккаб даврда аҳолини, ишчи-хизматчиларни ижтимоий ҳимоялаш борасида ҳам қайғураяпти. Уюшма аъзоси бўлган аёлларга оналик таътилига чиққанидан то фарзанди бир ёшга тўлгунга қадар ҳар ҳафтада 1 килограмм, уруш ва меҳнат ногиронлари, афғон уруши қатнашчилари, Чернобиль фожиаси талофотини бартараф этишда қатнашган кишиларга ҳар ойда 2 килограммдан бепул гўшт тарқатилаяпти. Тўртта болалар боғчаси ва шифохона мева-чева билан таъминланаётир. Ҳар ҳафтада уюшма тизимига кирган хўжаликлар аъзоларига бозордагидан 20 фоиз арзон нархда гўшт сотиляпти.

СУРАТДА: уюшма раиси Маҳмуджон Ҳожиев.
Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛ олган сурат.

ВОАЖАБ!

БУҒДОЙ ҚИММАТМИ, ГАЗЛИ СУВ?

Андижондай шаҳри азимни минг бор айланиб кезсангиз ҳам газли сувнинг бир стакани 500 дан 700 сўм-купонгача сотилишининг гувоҳи бўласиз.

Агар чанқовни бостирмоқчи бўлсангизу, пулдан бироз камроқ берсангиз борми, пештахта ортидаги ойимтилла қиз ҳам, барзангидай йигит ҳам сизга арпасини хом ўргандек муомалада бўлишади.

— Далада ишлаётган меҳнаткаш яхшиямки ҳар куни газли сув ичмайди,—куюнади. Балиқчи тумани ҳокими ўринбосари Олимжон Ҳожиев, — бўлмаса, топганини сувга сарфлаб, чапак чалиб қолаверармиди?!

— Ҳа, бунинг яна бир ғалати томони шундаки, деҳқон қишнинг қаҳратонида, баҳорнинг инжиқ кунларида лой кечиб етиштирган энг сара буғдойнинг ҳар килограмми учун 400 сўмдан 800 сўм-купонга қадар ҳақдор бўлади...

Ф. ШОДМОНАЛИЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Фан ишлаб чиқаришга хизмат қилсин

Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институти илмий кенгашининг кенгайтирилган мажлисида Ўзбекистон Президенти И. Каримовнинг Республика Фанлар академияси умумий йиғилишида сўзлаган нутқида фан арбоблари олдига қўйилган вазифалар муҳокама қилинди.

Мажлис қатнашчилари республикамиз Президенти илм-фанни, жумладан унинг амалий йўналишларини ривожлантиришнинг аниқ йўлларини белгилаб берганини қайд этдилар. Шунинг учун ҳам олий таълим соҳасида ишлаётган олимлар ўзларининг бутун кучини илмий изланишларни ишлаб чиқаришга яқинлаштиришга қаратмоғи лозим. Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институтида корхоналар билан ҳамкорлик қилиш хусусида маълум тажриба тўпланган.

Бироқ ҳали ҳал қилинмаган муаммолар, қилинадиган ишлар кўп. Институтда ишлаб чиқилган олий таълим фанини ривожлантириш «Тўқимачилик» дастури ишлаб чиқаришга зарур даражада яқинлаштирилгани йўқ. Пахта тозалаш, тўқимачилик саноатлари ва енгил саноат институт жамоаси фаолиятининг натижаларини кутиб турибди. Шунингдек, тўқимачилик саноати соҳасида иш олиб бораётган академия институтларидаги ҳамкасблар билан ҳам алоқани янада яхшилаш зарур. Буларнинг барчаси институт жамоасининг илмий салоҳиятидан тўла фойдаланиш имконини беради.

(ЎзА мухбири).

Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги раҳбарияти ва шахсий таркиби ахлоқ тузатиш ишлари бошқармаси бошлиғи Эргаш Икромовга отаси, уруш ва меҳнат фахрийси **Жумабой ИКРОМОВ**нинг вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши раҳбарияти ва котибияти Олий Кенгаш котибияти умумий бўлимининг мудири Г. Р. Ҳакимовага отаси **Рўзи ҲАКИМОВ**нинг вафот этганлиги муносабати билан чуқур ҳамдардлик изҳор этадилар.

СОЗИДА НЕ СЕҲР БОР?

ЎЗБЕКИСТОНДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН АРТИСТ ШУҲРАТ ЙЎЛДОШЕВ ҲАЁТИДАН КИЧИК ҲИКОЯЛАР

Кўп йиллардан бери мен Шуҳратжонни кузатиб юраман. Ҳали мактабга қадам қўймаган пайтидаёқ у Ўзбекистон давлат филармониясининг ўзбек симфоник оркестри ишлаб турган саҳнасида пайдо бўлиб қолди. Мен шу йиллар (1957) филармонияда ансамблда ишлар эдим. Шуҳратжон танаффус пайтида созандаларнинг саҳнадаги созларига тега бошлади. Аввал скрипка чертиб, кейин барабан ва бошқа созлардан товуш чиқариб, саҳнани айланиб юрган пайтида айрим созандаларимизнинг жаҳллари чиқиб, бу кимнинг боласи деган гап қилишганида, кимдир «шу оркестрнинг оддий ишчиси Низом аканинг фарзандлари» деди. Шуҳратжон созандалардан дакки эшитиб, «Мен ҳам санъаткор бўламан», деб аҳд қилиб, саҳнадан тушиб кетди. Шундан кейин у ўзи орзу қилган мусиқа мактабига йўл олибди, аввал Глиэр номидаги мусиқа мактабини аъло баҳолар билан тамомлаб, кейинчалик эса Тошкент давлат консерваториясининг ўзбек халқ чолғу бўлимини (ғижжак мутахассислиги бўйича) аъло баҳолар билан тамомлади ва филармония қошидаги Тўхтасин Жалилов номидаги ўзбек халқ чолғу оркестрига ғижжакчи бўлиб ишга кирди.

* * *

Шуҳратжон Йўлдошев ўзи аслида санъаткорлар авлодидан—улуғ бастакор, Ўзбекистон халқ артисти Тўхтасин Жалилов, Салоҳиддин Тўхтасиновлар сулоласидан.

Шуҳратжон ҳар йили бир неча мусиқий анжуманларда, танловларда катта олқишлар билан ўз санъатини намойиш қилмоқда.

Шу йилнинг апрель ойида Мухтор Ашрафий номидаги Тошкент давлат консерваториясида Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 3 йиллиги олдидан ғижжакчиларнинг мусиқий байрами бўлди. Концертда яна Шуҳрат Йўлдошев теран маҳоратини улуғ санъат усталари, профессорлар, доцентлар, халқ артистлари, хизмат кўрсатган артистлар ва талабаларга намойиш қилиб, олқишларга сазовор бўлди.

* * *

Тошкент давлат консерваторияси залида ўзбек халқ чолғу асбоблари илмий лабораторияси ташкил этилганининг 50 йиллигига бағишланган анжуман бўлиб ўтди. Шу ерда Ўзбекистон давлат телерадиокомпанияси қошидаги Дони Зокиров номли ўзбек халқ чолғу оркестри иштирокида концерт қўйилди.

Бу томошанинг бошқаларидан фарқи шундаки, зални фақат санъаткорлар тўлдиргандилар. Ана шу ерда ғижжакчи-созанда Шуҳрат Йўлдошев ижро этган куйлар катта-ю кичикни ҳайратга солди. Шу куни созанда маҳорати яна бир бор юксак баҳоланди, уни ўз устозлари, ҳамкасблари ва дўстлари давомли қарсаклар билан олқишладилар.

Зални тўлдириб ўтирган бу томошабинлар орасида бундан ўттиз-ўттиз беш йил муқаддам «Ҳой бола! Созларга тегма!» деб койиган «амаки»лар ҳам бўлган бўлса, не ажаб?!..

* * *

Унинг созидан янграган садолар Жазоир ва Олмонияда, Венгрия ва Мўғулистонда, Миср ва Югославияда, Кипр ва Италияда, Сурия, Яман ва Афғонистон сингари ўнлаб хорижий мамлакатларда ҳам қанот қоққан, ажнабий томошабинларнинг ҳам олқишига сазовор бўлган.

1973 йили бўлиб ўтган собиқ иттифоқ халқ чолғу ижрочилари конкурсида иштирок этиб, 1 ўринни эгаллаганди. Конкурс ҳайъати раиси, машҳур композитор Арам Хачатурян ўшанда уни қутлаб, «ўзбек Паганиниси» деб атаган эди.

* * *

Шуҳратнинг ижрочилик дастури ниҳоятда бой ва ранг-баранглиги билан киши диққатини ўзига тортади. У ижро этган куйлар орасида ўзимизнинг «Тановор», «Мунożот», «Фиғон» ва «Дилхирож»дан тортиб, П. Сарасатенинг «Лўлилар», В. Монтининг «Чардаш», А. Хачатуряннинг «Қиличбозлар рақси», Т. Жалиловнинг «Наргизистон», «Эй кўнгил», К. Жабборовнинг «Наззора қил», А. Акбаровнинг «Алла», А. Исмоиловнинг «Камон нидоси» сингари тароналаригача, Н. Паганинининг оламга машҳур «Компанелла»сидан тортиб, Г. Венявскийнинг «Полониз»ию С. Юдаковнинг «Шарқ» поэмаларигача ўрин олган. Бу рўйхатни яна узоқ давом эттириш мумкин. Сизга маълум тасаввур пайдо бўлиши учунгина айримларини тилга олиб ўтдик, холос...

* * *

«Мана-ман!» деган санъаткорларни ўз маҳорати билан қойил қолдирган, ғижжакда «қушларнинг сайраши»дан тортиб, «беданaнинг хониши»гача, «йигит-қизларнинг кулгуларидан» тортиб «хўрознинг қичқириғи»гача турфа садоларни янграта олган Шуҳратжон ҳаётда камсуқум, камгап ҳамда камтарин инсондир. Камтарлик санъаткор, умуман инсон учун ниҳоятда зарур хислат.

* * *

Не бахтки, халқимиз орасида ўз санъати билан эл олқишига сазовор бўлган созандалар кўп. Шулар боис ҳам соз ва созандалар ҳақида гап очилдими, бас, Уста Олим Комилов ва Қаҳрамон Дадаевнинг доирада ижро этган садолари, Ориф Қосимов ва Маҳмуд Юнусовнинг дутордаги куйлари, Фахриддин Содиқовнинг чангда, Муҳаммаджон Мирзаевнинг ва Тоҳир Ражабийнинг рубобда, Саиджон Калоновнинг найда, Турғун Алиматовнинг танбур ва сатода, Ғуломжон Ҳожиқулов ва Салоҳиддин Тўхтасинов ҳамда Қаҳрамон Комиловларнинг ғижжакда яратган «мусиқий мўъжизалари», албатта, тилга олинади.

Созанда Шуҳрат Йўлдошевни ҳам ана шундай устозлар изидан бораётганлиги ва уларга муносиб ворис бўлиб етишганлиги кишини қувонтиради.

* * *

Республикамиз мустақил бўлганидан буён турли мамлакатлардан меҳмонлар кела бошлади. Яқинда ўзбек санъати ва маданияти билан қизиққан чет элликлар анжумани бўлди. Шуҳрат Йўлдошев ўзбек миллий, Шарқ ва Оврўпа куйлари билан хорижликларнинг олқишига сазовор бўлди. Меҳмонлар созандамизнинг маҳоратига қойил қолишди ва унга ижодий муваффақиятлар тилашди. Бундай созандамиз борлигидан фахрланиб, Шуҳратжонни юксак унвон билан муборакбод этамиз.

Қобилжон УСМОНОВ,
Тошкент давлат педагогика институти доценти.

ХИЗМАТ — БЕМИННАТ

ОЛИЙЖАНОБ ФАЗИЛАТ

Ярқ этган истеъдодни пайқаб, уни эл-юртга таништиришда матбуот, радио ва телевидениенинг аҳамияти беқиёсдир. Буни чуқур англаган санъаткорларнинг вакиллари мамлакатимиз журналистларининг касб байрами кунларида беминнат хизмат қилиб беришди.

«Туркистон» саройининг ёзги театрида ўтказилган байрам-хайрия концертида санъатини намойиш қилган хушовоз хонандалар Ғиёс Бойтоев, Рустам Ғойипов, Муҳриддин Ҳолиқов, Абдулҳай Каримов, Гулбаҳор Сулаймонова, Ойбек Султонов, ёш қизиқчилар Соҳиб Мамасолиев, Рустам Мирзаалиевларга самимий раҳматимизни айтамиз. Байрамимиз меҳмони Тожикистон халқ артисти Жўрабек Муродов сеҳрли овози билан қардошлик ришталари қаттиқроқ боғланишига ҳисса қўшди. Байрам оқшоми хушнуд ўтишида Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Эркин Комилов, Ҳамза театрининг актрисаси Зуҳро Ашурова ва режиссёр Марат Азимов алоҳида руҳ бағишладилар.

Ўзбекистон Республикаси матбуотини қўллаб-қувватловчи жамғарма бошқаруви уларнинг ҳаммасига янада баланд ижодий парвозлар тилайди.

Зиёд ЕСЎНБОЕВ,
бошқарув раиси.

ИПАК ЙЎЛИ

"ИПАК ЙЎЛИ" ЎЗБЕКИСТОН АКЦИОНЕРЛИК ҲИССАДОР-ТИЖОРАТ БАНКИ БИР ЙИЛДАН УЧ ЙИЛГАЧА МУДДАТГА ЖАМҒАРМАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ. ЖАМҒАРМАНИНГ ЭНГ КИЧИК МИҚДОРИ - 500000 СЎМ-КУПОН.

ФОИЗЛИ МИҚДОРИ:

		Фойдаланиш муддати				
		1 йил	1.5 йил	2 йил	2.5 йил	3 йил
Жамғарманинг кўпайиши		2.5	4.37	6.25	10.93	15.62
Жамғарманинг миқдори	500.000	1.250.000	2.185.000	3.125.000	5.465.000	7.812.500
	1.000.000	2.500.000	4.370.000	6.250.000	10.930.000	15.620.000
	1.500.000	3.750.000	6.555.000	9.375.000	16.425.000	23.437.500
	2.000.000	5.000.000	8.740.000	12.500.000	21.860.000	31.250.000

СИЗ АГАР "ИПАК ЙЎЛИ" БАНКИНИНГ МИЖОЗИ БЎЛСАНГИЗ, ЎЗ ЖАМҒАРМАНГИЗНИНГ КЎПАЙИШИГА ВА ДАХЛСИЗЛИГИГА КАФОЛАТ ОЛГАН БЎЛАСИЗ.

БИЗ СИЗ УЧУН ИШЛАЙМИЗ !

ШОШИЛИНГ ! БИЗ СИЗНИ ҚУЙИДАГИ МАНЗИЛДА КУТАМИЗ:

ТОШКЕНТ Ш., Ҳ.ОЛИМЖОН КЎЧАСИ, 5 "ИПАК ЙЎЛИ" БАНКИ (Ҳ. ОЛИМЖОН МЕТРО БЕКАТИДАН ЧИҚҚАНДАН СЎНГ ТЕХНИКА УНИВЕРСИТЕТИ ФУҚАРО САНОАТИ ҚУРИЛИШИ ФАКУЛЬТЕТИ БИНОСИ ЁНИДА, 9 ҚАВАТЛИ УЙ).

ТЕЛ.: 33-04-62; 33-48-86.

ҲУРМАТЛИ ТОШКЕНТЛИКЛАР ВА ПОЙТАХТИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ !

Давлат мулки қўмитасининг Тошкент шаҳридаги бошқармаси ва Тошкент шаҳри ҳокимлигининг мулк қийматини йўқламалаш, баҳолаш ва турар-жой жамғармасини хусусийлаштириш мудирлиги 1994 й. 19 июлда Тошкент шаҳридаги хусусий турар-жойларни сотиш бўйича очиқ ким ошди савдосини ўтказади.

Ким ошди савдоси - бу ҳужжатларни қисқа муддатда расмийлаштириш ҳамда унинг махфийлиги ва қонунийлигининг гаровидир.

Ким ошди савдосига Тошкент шаҳрида жойлашган қуйидаги турар-жойлар қўйилади:

КОС Тошкент

1 Ким ошди савдосида қатнашишга савдоларда қатнашиш учун вақтида ариза берган ва бошқа зарур ҳужжатларни белгиланган тартибда тайёрлаб, 5 млн. сўм-купон миқдорида гаров пули тўлаган ҳуқуқий ва жисмоний шахслар қўйиладилар. Гаров пули турли йўл билан тўланиши мумкин.

2 Тўлов шакли - нақдинасига.

3 Ким ошди савдосида қатнашишга аризалар ҳар куни (якшабадан ташқари) соат 9.00 дан 18.00 гача қабул қилинади.

Турар-жой жойлашган манзил	Хоналар сони	Уй неча қаватли	Нечанчи қаватда	Тавсифномаси	Бошланғич баҳоси
1	2	3	4	5	6
Ғалабанинг 40 йиллиги даҳаси, 1-мавзе	1	4	4	панелли, мебели билан	2000 доллар
Чилонзор, Д-19-мавзеси	2	9	6	панелли	3500 доллар
Чилонзор, Д-19-мавзеси	2	9	3	панелли	3500 доллар
Чилонзор тумани, Қизил Шарқ даҳаси	3	9	5	панелли	4500 доллар
С.Раҳимов тумани, Қора-Қамиш 1/2	3	4	4	ғиштли	4000 доллар
М.-Улуғбек тумани, Иркутская кўчаси	2	9	5	керамзит панелли	2000 доллар
Чилонзор тумани, 5-даҳа	2	4	2	панелли, мебели билан	12000 доллар
Ҳамза тумани, Лисунова кўчаси	3	5	3	ғиштли	4000 доллар
Чилонзор тумани, 20А-мавзе	3	9	1	панелли	5500 доллар
Сирғали тумани, 16-мавзе	4	9	9	панелли	3500 доллар
Миробод тумани, 2-Қўйлиқ даҳаси	4	4	4	панелли	4000 доллар

Турар-жой жойлашган манзил	Хоналар сони	Уй неча қаватли	Неча-нчи қаватда	Тавсифномаси	Бошланғич баҳоси
1	2	3	4	5	6
М.Улуғбек тумани, Луначарский йўналиши	2	9	5	панелли	4000 доллар
М.Улуғбек тумани, Содиқов-Ярославский кўчаси	4	4	4	ғиштли	12000 доллар
Яккасарой тумани, Бобур кўчаси	3	9	6	панелли мебели билан	8500 доллар
Миробод тумани, Банакатий кўчаси	1	5	1	ғиштли	2300 доллар
А.Икромов тумани, 14-мавзе	3	4	1	панелли мебели билан	6500 доллар
Чилонзор тумани, 1-Ўсмир тор кўчаси	1	2	1	ғиштли	1300 доллар
Ғалабанинг 40-йиллиги даҳаси, 2-мавзе	1	5	4	панелли	1500 доллар
Чилонзор тумани, 8-мавзе	3	4	2	панелли	5000 доллар
М.Улуғбек тумани, 1-Тракторсозлар кўчаси	3	4	2	панелли	4000 доллар
Юнусобод тумани, 12-мавзе	4	5	5	панелли	6000 доллар
М.Улуғбек тумани, Икромов кўчаси	уч хонали, бир қаватли, ғиштдан қурилган хусусий уй				20000 доллар

Манзилгоҳ: Тошкент ш., Абдулла Қодирий кўчаси, 13-уй, 1-қават, ким ошди савдосини ўтказиш ҳайъати.

ХАЛҚ СЎЗИ • НАРОДНОЕ СЛОВО

ТЕЛЕФОНЛАР:
маълумот учун 33-07-48;
эълонлар бўлими 32-09-25.
Индекс: 64608.

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Раёсати ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси.

Бош муҳаррир: Анвар ЖЎРАБОЕВ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:

Абдунаби БОЙҚЎЗИЕВ, Эсиргап БОЛИЕВ (масъул котиб, «Халқ сўзи»), Эркин ВОҲИДОВ, Миракмал МИРАЛИМОВ, Салоҳиддин МУҲИДДИНОВ (бош муҳаррир ўринбосари, «Халқ сўзи»), Лев ПАК (бош муҳаррир ўринбосари, «Народное слово»), Людмила ПОРФИРЬЕВА, Қулаҳмад РИЗАЕВ, Александр ТЮРИКОВ (масъул котиб, «Народное слово»), Шавкат ЯҲЁЕВ, Пиримқул ҚОДИРОВ, Муҳаммаджон ҚОРАБОЕВ, Саидаҳрор ҒУЛОМОВ.

МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 19-уй.

Навбатчи муҳаррир — Ҳ. Сатторов, навбатчи — У. Ғойимов.

Рўйхатдан ўтиш тартиб № 0001. Буюртма Г. — 1053 70362 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А — 2.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. 1 2 3 4 5 6 Босишга топшириш вақти — 21.00. Босишга топширилди: 22.55.